

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

ŠILUTĖS ŽIBŲ PRADINĖS MOKYKLOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2016-12-06 Nr. A-56

Vilnius

IŽANGA

Vizito laikas – 2016 m. spalio 24–27 d.

Vizito tikslas – mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Irena Ričkuvienė.

Išorės vertintojai:

Danguolė Petkienė, atsakinga už 1.1. temos ir 4 srities vertinimą;

Loreta Eitutienė, atsakinga už 2 srities, išskyrus 2.1 temos vertinimą;

Astra Ladukaitė, atsakinga už 1.2, 1.4, 2.1 temų ir 3 srities vertinimą;

Alma Uznė, atsakinga už 1.3. temos ir 5 srities vertinimą.

Vizito metu stebėta 66 veiklos, įskaitant pradinio ugdymo dalykų pamokas, neformaliojo švietimo užsiėmimus, specialiojo pedagogo ir logopedo pratybas. Nestebėtos vienos mokytojos pamokos – vertinimo metu ji sirgo. Vertinimo metu gilintasi į mokinių, mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų veiklą pamokose ir pratybose, mokyklos vadovų, klasių vadovų ir aptarnaujančio personalo darbą, kalbėtasi su Mokyklos tarybos nariais, mokytojų metodine grupe, įsivertinimą koordinuojančia grupe, Vaiko gerovės komisija, bibliotekos darbuotoju ir kt. Analizuota mokyklos veikla, nagrinėti mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentai. Atsižvelgta į Šilutės rajono savivaldybės administracijos švietimo skyriaus informaciją. Darbe vadovautasi Bendrojo lavinimo mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo tvarkos aprašu, Mokyklų išorės vertintojų elgesio kodeksu, informacijos fiksavimo formomis. Naudotasi Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijose aprašytais bendrojo lavinimo mokyklos veiklos rodikliais.

Vertinimo procese ir ataskaitoje taikyta penkių vertinimo lygių skalė:

- „**labai gera**“ – veikla yra veiksminga, išskirtinė, kryptinga, originali, ypatinga, įspūdinga, savita, puiki, labai paveiki, nepriekaištinga, kūrybiška (4 lygis). Šiuo lygiu įvertintą veiklą galima paskleisti už mokyklos ribų;

- „**gera**“ – veikla tinkama, paveiki, turinti savitų bruožų, potenciali, lanksti (3 lygis); Taip įvertintą veiklą verta skleisti pačioje mokykloje;

- „**nebloga**“ – veikla yra patenkinama, vidutiniška, priimtina, nesisteminė, neišskirtinė (2 lygis). Šiuo lygiu įvertinta veikla tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti;

- „**prasta**“ – veikla nepatenkinama, neveiksminga, nevykusi, netinkama, nekonkreči, neperspektyvi, rizikinga (1 lygis). Taip įvertintą veiklą būtina tobulinti;

- „**labai prasta**“ – veikla bloga, nepriimtina, peiktina, atkreiptinas dėmesys, neadekvati (N lygis). Būtina imtis radikalių pakeičių, mokyklai būtina skubi išorės pagalba.

Išskiriant stipriuosius ir tobulintinus mokyklos veiklos aspektus prie teiginių nurodomi veiklos kokybės lygiai bei temos arba veiklos rodikliai (pvz., 2.3.; 1.1.2.), kuriuos mokykla gali pasitiksinti naudodamasi Bendrojo lavinimo mokyklų įsivertinimo rekomendacijomis.

Išorės vertintojų komanda nuoširdžiai dėkoja Žibų pradinės mokyklos direktorei Elenai Šarkienei, direktoriaus pavaduotojai ugdymui Ramunei Vaidilienei ir visam kolektyvui už konstruktyvų bendradarbiavimą ir svetingumą.

I. MOKYKLOS STIPRIEJI IR TOBULINTINI VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji mokyklos veiklos aspektai

1. Bendruomenės santykiai (1.1.4., 1.1.3. – 4 lygis).
2. Mokyklos kaip organizacijos pažangos siekis (1.2.3. – 4 lygis).
3. Mokyklos ryšiai (1.4. – 4 lygis).
4. Neformalusis švietimas (2.1.5. – 4 lygis).
5. Mokytojo ir mokinio dialogas (2.3.3. – 3 lygis).
6. Kiti mokinių pasiekimai (3.2.2. – 4 lygis).
7. Pagalba planuojant karjerą (4.4. – 3 lygis).
8. Tėvų pedagoginis švietimas (4.5. – 3 lygis).
9. Personalo valdymas (5.4. – 3 lygis).
10. Patalpų panaudojimas (5.5.3., 1.3.3. – 4 lygis).

Tobulintini mokyklos veiklos aspektai

1. Mokymosi nuostatai ir būdai (2.3.1. – 2 lygis).
2. Mokymosi veiklos diferencijavimas (2.5.2. – 2 lygis).
3. Vertinimas kaip ugdymas (2.6.2. – 2 lygis).
4. Atskirų mokinių pažanga (3.1.1. – 2 lygis).
5. Įsivertinimo procesas (5.2.1. – 2 lygis).

II. PENKIŲ VEIKLOS SRIČIŲ VERTINIMAS

1. MOKYKLOS KULTŪRA

Žibų pradinės mokyklos kultūra vertinama labai gerai (4 lygis).

Etosas labai paveikus (4 lygis). Vertybės, elgesio normos ir principai, Mokyklos atvirumas ir svetingumas bei Klasių mikroklimatas – paveikūs (3 lygis).

Vertybės, elgesio normos ir principai tinkami. Pokalbiuose su mokyklos bendruomenės nariais paaiškėjo, kad mokykloje vyrauja pasitikėjimo ir inovatyvių idėjų palaikymo atmosfera. Įstaigos vertybes dauguma bendruomenės narių įvardijo panašiai: pagarba, bendradarbiavimas, atsakomybė, atvirumas, nuolatinis savęs tobulinimas, geri mokinių pasiekimai. Mokiniai ir jų tėvai su mokinių elgesio normomis supažindinami klasių valandėlių, susirinkimų metu, reikalui esant, tinkamo elgesio nuostatos primenamos pamokų, pagalbos mokiniui specialistų užsiėmimų metu. Ryškiausiai vertybinių nuostatų formavimas atsiskleidė 2a, 4b kl. etikos pamokose. Maloniai, mandagiai, geranoriškai bendravo su mokyklos svečiais Grabupių skyriaus mokiniai.

Ugdymo įstaigoje vyrauja ritmingai pasikartojantys mokyklos gyvenimo normos ir ritualai, liudijantys apie kryptingą mokyklos tradicijų puoselėjimą. Mokykla turi savo atributiką – vėliavą, himną, logotipą ir uniformas. Logotipas, atkartojantis vėliavos simbolį (atverstą knygą) naudojamas ant uniformų. Kalbinti mokiniai savais žodžiais gebėjo paaiškinti logotipo simbolį. Vertinimo metu visi mokiniai dėvėjo uniformas. Labai paveiki mokinių savivaldos klubo „Žibukai“ veikla. Mokykloje organizuojami tradiciniai renginiai (Rugsėjo pirmosios šventė, Šeimų sporto šventė, Mokslo metų užbaigimo šventė ir kt.) suvienija bendruomenę, stiprina tapatumo jausmą. Mokykloje išradingai ir prasmingai pažymimos Lietuvos valstybės šventės. Kuriamos naujos tradicijos, atsižvelgiant į mokinių pageidavimus, pvz., vizito metu užfiksuota, kad neformalus mokinių savivaldos klubas „Žibukai“ pirmą kartą ruošėsi organizuoti Helovyno rytmetį. Pažymėtina tai, kad visos šventės ir renginiai organizuojami bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams ir jų tėvams. Beveik visi (apie 95 proc.) kalbintų bendruomenės narių ypatingu ir išskirtiniu įvardija „Žibų spinduliukų“ renginį, kurio metu pagerbiami prie mokyklos veiklos tobulinimo prisidėję bendruomenės nariai bei mokiniai, pasiekę aukštų ir aukštesnių mokymosi rezultatų.

Iš pokalbių su Mokyklos tarybos nariais paaiškėjo, kad vaikams patinka mokytis šioje mokykloje, tėvų atstovai tvirtino, kad didžiuojasi šia ugdymo įstaiga, kurioje kuriamas mokinių psichologinis ir fizinis saugumas, džiaugėsi mokyklos mokinių pasiekimais. Tokias pat nuostatas patvirtino ir pokalbiai su skirtingomis mokyklos bendruomenės grupėmis: mokiniais, mokytojais bei aptarnaujančio personalo atstovais. Visi pokalbių dalyviai pasakojo apie mokyklos privalumus, vardijo, kuo ši mokykla išsiskiria iš kitų miesto bendrojo ugdymo mokyklų. Tėvus visiškai tenkina mokyklos veikla, neformaliojo švietimo būrelių pasiūla. Mokytojai didžiuojasi, kad dirba šioje mokykloje, kad jie „užaugo kartu su mokykla“. Mokyklos bendruomenės tapatumo su mokykla jausmą stiprina jauki aplinka, bendradarbiavimas bei šilti ir draugiški tarpusavio santykiai. Tapatumą su mokykla stiprina ir jau minėtas renginys „Žibų spinduliukai“. Grabupių skyriuje dirbantys mokytojai didžiuojasi ir tapatinasi su mokykla, nes dalyvauja bendrose veiklose: yra komisijų nariai, kviečiami dalyvauti bendruose renginiuose, edukacinėse veiklose, kartu mokytis.

Mokyklos veikla grindžiama konstruktyviu bendradarbiavimu, operatyviu problemų sprendimu, **labai gerais bendruomenės santykiais**, šiltu ir glaudžiu bendravimu. Vizito metu išorės vertintojai pastebėjo pagarbų tarpusavio bendravimą visuose bendruomenės lygmenyse: mokiniai džiaugėsi draugiškais, nuoširdžiais, įvairiose situacijose padedančiais mokytojais, mokytojai – vadovų palaikymu, bendradarbiavimo ir profesinio tobulėjimo skatinimu, vadovai vertino mokytojų atsakingą darbą ir iniciatyvumą. Aptarnaujantis personalas teigė, kad mokiniai čia mandagūs. Pamokų stebėjimo protokoluose užfiksuota informacija akivaizdžiai patvirtino, kad išskirtinai pagarbūs ir šilti mokinių ir mokytojų bei mokinių tarpusavio santykiai skatino mokinius bendradarbiauti, stiprino mokinių mokymosi motyvaciją, didino atsakomybę už mokymosi rezultatus. Vizito metu beveik visi mokytojai, administracija ir kiti mokyklos darbuotojai demonstravo išskirtinį sutelktumą. Kaip didžiausi bendruomenės santykių privalumai pokalbiuose dažniausiai minėti kūrybiškai ir atsakingai dirbantys mokytojai ir vadovai, jų teikiama pagalba, laiku pateikta informacija, mokinių psichologinis, emocinis, fizinis saugumas. **Remiantis minėtais faktais, daroma išvada, kad labai geri bendruomenės santykiai, bendruomenės narių pasididžiavimas mokykla yra vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.**

Labai geri bendruomenės skatina mokyklos atvirumą ir svetingumą. Budinčio asmens darbo vieta prie įėjimo užtikrina, kad pašaliniai asmenys nepatektų į mokyklą. Budėtojas pasitinka svečius, interesantus, teikia jiems reikalingą informaciją, palydi pas administracijos atstovus. Jis pažįsta daugumą mokyklos mokinių ir jų tėvų. Stenduose galima rasti informacijos apie mieste teikiamą socialinę, psichologinę pagalbą, vykstančius renginius. Mokykloje lankosi esamų ir būsimų mokinių tėvai, atvyksta buvę mokiniai, kitų įstaigų atstovai. Vizito metu užfiksuota, kad dalis tėvų, atlydėjusių vaikus į švietimo pagalbos mokiniui specialistų užsiėmimus, laukia jų – tuo metu būtų galima pasiūlyti jiems susipažinti su aktualia informacija, pasiūlymais dėl veiklos tobulinimo, nuomonių tyrimo. Mokykla, kaip ir kiekviena organizacija, galėtų tobulinti savo veiklą geranoriškai reaguodama į šias pastabas ir pasiūlymus.

Daugumoje (83,9 proc.) stebėtų pamokų mokytojai gebėjo užtikrinti emocinį mokinių saugumą, kūrė tarpusavio pasitikėjimu grįstą mikroklimatą. Apibendrintas stebėtų pamokų klasių mikroklimato vertinimas pateiktas 1 lentelėje.

Klasių mikroklimatas (N=62)

1 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
22	30	10	-
35,5 proc.	48,4 proc.	16,1 proc.	-

Iš 1 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad klasių mikroklimatas 83,9 proc. stebėtų pamokų vertintas gerai ir labai gerai. Tose pamokose vyravo pagarbūs, nuoširdūs ir draugiški mokinių, mokinių ir mokytojų santykiai, aiškių susitarimų dėl tvarkos ir drausmės laikymasis, klasės mikroklimato palankumas mokymuisi. Išanalizavus stebėtų pamokų duomenis galima teigti, kad yra stiprus koreliacinis ryšys tarp gero mikroklimato pamokose ir pamokos planavimo (0,706). 19

stebėtų pamokų (30,6 proc.) geras klasių mikroklimatas ir geri tarpusavio santykiai išskirti kaip stiprieji pamokos veiklos aspektai. Pokalbių metu mokinių tėvai teigė, kad juos tenkina tvarka ir drausmė pamokų metu.

Pažangos siekiai vertinami gerai (3 lygis). Mokyklos kaip organizacijos pažangos siekis labai paveikus (4 lygis).

Mokykla skiria reikiamą dėmesį mokinio asmeniniam tobulėjimui, mokyklos misijoje akcentuotas įsipareigojimas sudaryti sąlygas meniniams vaiko gebėjimams atsiskleisti. Mokinio asmenybės socialinis, moralinis ugdymas kryptingai vykdomas mokyklos organizuojamuose formaliuose ir neformaliuose užsiėmimuose, įvairiuose projektuose, įgyvendinant kryptingo meninio ugdymo programą. Klasių vadovų veiklos planuose ir ataskaitose skiriamas reikiamas dėmesys mokinių visapusiame ugdymui, vertybinių nuostatų formavimui. Iš pokalbių su mokyklos bendruomene ir dokumentų analizės paaiškėjo, kad mokytojai analizuoja mokinių mokymosi rezultatus, o klasių vadovai ir dalykų mokytojai mokinių mokymosi pasiekimų lūkesčius ir jų įgyvendinimo rezultatus po pusmečių aptaria su mokiniais, jų tėvais. Siekiant gerinti mokinių pasiekimus sudarytas mokyklos mokinių pasiekimų gerinimo priemonių planas, kurį sistemingai gyvendindami klasių centruose mokytojai rengia patikrinamuosius kontrolinius darbus ir aptaria mokinių pasiekimus, o klasių vadovai su mokiniais aptaria aukštesnių mokymosi rezultatų pasiekimo galimybes. Bendrų visos mokyklos mokinių pasiekimų lūkesčių įgyvendinimo rezultatų ir jų kaitos analizės aptarimo mokykloje neužfiksuota. Išorinio vertinimo metu stebėtų pamokų analizė rodo, kad pamokose mokinių pasiekimų lūkesčių ir jų įgyvendinimo rezultatų vertinimas ne visada veiksmingas.

Mokykla kaip organizacija kryptingai siekia pažangos (4 lygis), įgyvendina mokyklos vizijos siekį tapti modernia, saugia, atvira, demokratiniiais principais besivadovaujančia mokykla, kuri puoselėja kultūrinį paveldą, teikia pagrindus tolimesniam mokymuisi, efektyviai organizuoja ugdymo procesą, moko gyventi kaitos sąlygomis. Mokyklos bendruomenė yra skatinama siekti bendrų tikslų. Mokykla aktyviai dalyvaudama šalies ir rajono projektuose bei tarptautiniuose projektuose („International Education and Resource Network“, „Baltic sea“, „eTwinning“, ilgalaikiuose „eCompetition“, vertimų ir iliustracijų projekte „Tavo žvilgsnis“) plečia mokinių saviraiškos, socialinių gebėjimų ugdymo galimybes. Mokytojai skatino mokinius dalyvauti tarptautiniuose kalbų, matematikos, gamtos „Kengūros“ konkursuose, kuriuose mokinių dalykiniai gebėjimai įvertinti diplomais. Mokinių socialinius įgūdžius, pilietines nuostatas, meninius gebėjimus stiprina aktyvus mokyklos dalyvavimas šalies ir rajono aplinkosaugos, meninės raiškos projektuose, vasaros poilsio programose. Mokykla reflektavo savo patirtį ir dalijosi ja su kitomis įstaigomis – mokytojai vedė seminarus rajono ir šalies mokytojams (užfiksuoti 6 autoriniai patirties sklaidos seminarai per pastaruosius trejus metus), skaitė pranešimus tarptautinėse ir šalies konferencijose (9 pranešimai), rajono metodiniuose renginiuose. 2015 m. mokyklos bendruomenė dalyvavo Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros skelbtame projekte – „Labiausiai atitinkančios geros mokyklos koncepcijos nuostatas, veiklos pripažinimo procedūrose“. Mokyklai suteiktas „Geros mokyklos 2015“ nominacija. **Įvertinę šiuos faktus išorės vertintojai priėjo išvadą, kad mokyklos kaip organizacijos pažangos siekis yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.**

Tvarka tinkama (3lygis), išskyrus veiklos rodiklį „Aplinkos jaukumas“, kuris vertinamas labai gerai (4 lygis).

Mokyklos darbo tvarka ir taisyklės tinkamos. Darbuotojų teisės ir pareigos yra apibrėžtos Mokyklos darbo tvarkos taisyklėse. Taisyklėse aiškiai reglamentuota darbuotojų priėmimo į darbą tvarka, kvalifikacijos kėlimas ir atestavimas, skatinimas, drausminė ir materialinė atsakomybė, sauga ir sveikata. Mokyklos direktorė teigė, kad darbo tvarkos taisyklės sukuria paveikią ir aiškią darbo teisinių santykių reglamentavimo sistemą ir struktūrą. Taisyklės suderintos su Mokyklos taryba ir Mokytojų taryba bei aptarnaujančiu personalu. Jos skelbiamos mokyklos interneto svetainėje <http://www.zibai.eu>. Pokalbiuose pradinių klasių mokytojos sakė, kad atskirų taisyklių mokiniams nėra. Kiekvienoje klasėje yra pakabintos Drausmės kopėtelės, kurias sudaro 7 laipteliai: pastaba žodžiu, pastaba raštu, pokalbis su socialiniu pedagogu ir kitos poveikio priemonės. Iš pokalbių su mokyklos bendruomenės nariais paaiškėjo, kad sukurta paveiki mokinių ir darbuotojų

skatinimo sistema. Vertinimo savaitę 83,9 proc. stebėtų pamokų mokiniai laikėsi susitarimų dėl drausmės ir tvarkos. Užfiksuoti pavieniai atvejai, kai mokiniai nepagarbiai elgėsi vienas su kitu, vartojo necenzūrinius žodžius.

Aplinkos jaukumas originalus. Mokyklos aplinka ypač jauki, prižiūrima ir puoselėjama. Visos mokyklos ir Grabučių skyriaus edukacinės erdvės estetiškos. Įrengtos erdvės tikslingai panaudojamos bendruomenės poreikiams tenkinti, aplinkoje daug jaukumą ir šilumą suteikiančių akcentų. Koridoriuose, klasėse, bendro naudojimosi sanitarinės higienos patalpose, aktų salėje švaru, tvarkinga, kadangi atsakingai dirba aptarnaujantis personalas. Atvirose erdvėse eksponuojami puikiai apipavidalinti mokinių darbai, informatyvūs standai. Mokyklos I aukšte skelbiama vizija, misija, tikslas ir uždaviniai. Šalia esančiame stende „Mes didžiuojamės“ įdėtos mokinių pirmūnų nuotraukos. Taip pat yra standas su taurėmis, kurias mokiniai gavo už gerus sporto ir kitus pasiekimus. II aukšto stende yra diplomai, padėkos. Mokyklos erdves puošia standai, kuriuose užfiksuotos akimirkos iš projektų „Besimokančių mokyklų tinklai“, „Tavo žvilgsnis“, „Lietuviais esame mes gimę“. Mokykla turi ir netradicinių ugdymui skirtų erdvių: poilsio zona su sėdmaišiais, pirmo aukšto holas, kuriame mokiniai žaidžia stalo ir kitus žaidimus, rengiamos mokytojų ir mokinių parodos, judriosios pertraukos. Mokyklos biblioteka – atvira, jauki, patraukli vieša erdvė, kurioje mokiniai gali pakeisti ugdymosi aplinką, o pertraukų metu ir po pamokų jie ne tik skaito knygas ar žurnalus, bet žaidžia šaškėmis, domino, kitus žaidimus. Iš pokalbių su bendruomenės nariais paaiškėjo, jog visi džiaugiasi, kad šioje mokykloje jauki aplinka, kuri lavina mokinių estetinį skonį. **Išorės vertintojai pritaria mokyklos bendruomenės nuomonei, kad nuolat puoselėjamos mokyklos erdvės sukuria išskirtinį aplinkos jaukumą.**

Mokyklos ryšiai vertinami labai gerai (4 lygis). Mokyklos glaudūs ryšiai su Šilutės miesto pedagogų bendruomene bei įvairiomis įstaigomis praturtina mokinių formalųjį ir neformalųjį ugdymą, mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ir patirties sklaidos formas. Mokykla, siekdama gerinti ugdymo kokybę, didelį dėmesį skiria ugdomosios veiklos organizavimui netradicinėse aplinkose. Ši uždavinį mokykla įgyvendina glaudžiai bendradarbiaudama su socialiniais partneriais (Fridricho Bajoraičio viešąja biblioteka, VŠĮ Šilutės kultūros ir pramogų centru, Šilutės muziejumi), rengdama mokinių darbų parodas miesto bibliotekoje, knygyne, dalyvaudama edukaciniuose renginiuose. Mokykla bendradarbiauja su Šilutės lopšeliais–darželiais „Ąžuoliukas“, „Pušėlė“, „Raudonkepuraitė“, „Žibutė“, „Žvaigždutė“. Su priešmokyklinio ugdymo pedagogais aptarė pirmų klasių mokinių adaptaciją mokykloje, organizavo bendrus renginius, projektus, vedė atviras pamokas. Mokykla organizavo priešmokyklinio ugdymo įstaigoms „Atvirų durų“ dienas, kuriose tėvai supažindinti su mokyklos veikla, teikiamomis paslaugomis. Mokykla tikslingai bendradarbiauja su Pagėgių pradine mokykla, Kelmės „Aukuro“, Šilutės Martyno Jankaus, Vilkyčių, Pamaro pagrindinėmis mokyklomis – vyko mokytojų patirties sklaidos renginiai, mokyklos keitėsi mokinių darbų parodomis, organizavo bendrus renginius. Mokykla palaiko ryšius su Šilutės miesto gimnazijomis – mokiniai ir mokytojai dalyvavo vieni kitų renginiuose, bendradarbiauja neformaliojo ugdymo veiklose, rengė bendras integruotas pamokas. Mokykla bendradarbiauja su Rusnės specialiąja mokykla (mokyklos mokytojai ir mokiniai rengė Rugsėjo 1-osios šventes, rodė lėlių teatro spektaklius, organizavo parodas, mokytojai konsultavosi dėl darbo su specialiuoju ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais). Neformaliojo švietimo galimybes plečia bendradarbiavimas su viešąja įstaiga „Šilutės sportas“. Mokyklos bendravimas su miesto klubu „Moterų seklyčia“ padeda socialiai remtiniams mokiniams įsigyti mokymosi priemonių, ugdytis bendražmogiškas vertybes dalyvaujant klubo renginiuose, šventėse.

Puikų mokyklos įvaizdį rodo atsiliepimai apie mokyklą rajono spaudoje, kurioje mokykla apibūdinama kaip gražiausia mieste (informacija apie mokyklos renovaciją), kaip mokyklą „žvaigždė“ (informacija apie „Geros mokyklos“ nominaciją). Tėvų komiteto atstovai pokalbyje pabrėžė, kad jie pasirinko šią mokyklą neatsitiktinai; mokykla, jų nuomone, išsiskiria iš kitų gera tvarka, mokymuisi palankia atmosfera, gerais pasiekimais ir įvairiu neformaliojo švietimu. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo 2015 m. tėvų apklausos duomenys patvirtina gerą mokyklos įvaizdį: dauguma tėvų pritaria teiginiams „Mano vaiko mokykla yra gera“ (3,9), „Mano vaiko mokykla yra žinoma kaip sėkminga“ (3,7). Mokykla apie savo veiklą nuolat skelbia

informaciją rajono ir šalies spaudoje, mokyklos interneto svetainėje. Mokyklos bibliotekininkas fiksuoja atsiliepimus apie mokyklą, rengia straipsnių apie mokyklą albumą. Informacija žiniasklaidos šaltiniuose įvairiapusė, pristatomi mokinių pasiekimai, šventės, mokytojų patirties sklaidos renginiai. 2015 m. apie mokyklos veiklą informavo 34 straipsniai įvairiuose žiniasklaidos šaltiniuose. Daug informacijos apie mokyklą galima rasti estetiškoje ir informatyvioje mokyklos interneto svetainėje <http://www.zibai.eu>. **Todėl išorės vertintojai padarė išvadą, kad mokyklos ryšiai yra vienas iš ryškiausių stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.**

2. UGDYMAS IR MOKYMASIS

Žibų pradinės mokyklos ugdymasis ir mokymasis vidutiniškas (2 lygis).

Bendrasis ugdymo organizavimas mokykloje tinkamas (3 lygis). Veiklos rodiklis „Pasirenkamosios programos“ – neišskirtinis (2 lygis), Neformalusis švietimas – veiksmingas (4 lygis).

Šilutės Žibų pradinė mokykla įgyvendina pradinio ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo programas. Ugdymo turinys planuojamas pagal Bendrąsias programas, planai atitinka Bendrųjų programų keliamus ugdymo tikslus. Mokykloje sutarta dėl ugdymo turinio planavimo – mokytojai rengia dalykų ilgalaikius planus metams pagal ilgalaikių planų rašymo formą, patvirtintą direktoriaus, ilgalaikius planus ir kryptingo meninio ugdymo (dailės ir technologijų, muzikos, šokio) programas apibūtinančias mokytojų metodinėje grupėje, suderina su direktoriaus pavaduotoju ugdymui; pritaikytas, individualizuotas pradinio ugdymo programas specialiuoju ugdymosi poreikių turintiems mokiniams mokytojai rengia pusmečiui pagal bendrą programos rengimo formą, buvo apsvarstyta Vaiko gerovės komisijos posėdyje ir yra patvirtinta direktoriaus; pritaikytas, individualizuotas pradinio ugdymo programas apibūtinančias Vaiko gerovės komisijos posėdyje; neformaliojo švietimo programas tvirtina mokyklos direktorius. Mokytojai laikosi susitarimų dėl ilgalaikių planų ir programų rengimo formų. Ilgalaikiuose planuose fiksuoti mokinių pasiekimai, nurodytas prevencinių programų integravimas. Metodinės grupės nariai teigė, kad mokytojai rengdami ilgalaikius planus derino ugdymo turinį koncentruose, naudojosi UPC pateiktais pavyzdžiais, o planuodami ugdymo turinį iš dalies rėmėsi mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija.

Mokyklos 2016–2017 m. m ugdymo planas reglamentuoja Šilutės Žibų pradinės mokyklos ir Šilutės Žibų pradinės mokyklos Grabupių skyriaus pradinio ugdymo bendrosios programos, individualizuotos ir pritaikytos pradinio ugdymo bendrosios programos mokiniams, turintiems specialiuoju ugdymosi poreikių, bei neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą mokykloje. Mokyklos ugdymo planas parengtas vadovaujantis 2015–2016 ir 2016–2017 m. m. pradinio ugdymo programos bendroju ugdymo planu, pradinio ugdymo bendrosiomis programomis, pradinį ugdymą, neformalųjį švietimą ir kitą mokyklos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais bei mokyklos strateginiu planu. Mokyklos ugdymo planą rengė direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė: direktoriaus pavaduotojas ugdymui, specialusis pedagogas, Mokyklos tarybos pirmininkas, metodinės grupės pirmininkas, du mokytojai. Ugdymo plano projektas suderintas su Mokyklos taryba ir Šilutės rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriumi. Mokyklos ugdymo plane numatyti visi privalomieji dalykai, aiškiai ir detalai apibrėžti bendruosiuose ugdymo planuose rekomenduojami susitarimai dėl ugdymo organizavimo, bet per siaurai apibrėžta mokyklos ugdymo plano paskirtis – „planuoti ir organizuoti pradinį ugdymą“, neakcentuojamas ugdymo proceso veiksmingumo siekis. Mokyklos ugdymo plane išsamiai išdėstyta ugdymo proceso dienų, skirtų kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, socialinei, prevencinei veiklai, organizavimo tvarka, integruojamųjų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimo tvarka. Ugdymo plane reglamentuotas pradinio ir pagrindinio ugdymo programų įgyvendinimas, tačiau BUP galimybėmis pasinaudota tik iš dalies: panaudotos 3 val. iš 21,5 valandos, skirtų mokinių ugdymo (-si) poreikiams tenkinti. Valandos, skirtos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, naudojamos kryptingo meninio ugdymo programai įgyvendinti: 4a ir 4b kl. po vieną pamoką skiriama muzikai,

4c kl. viena pamoka skiriama šokiui. Šilutės Žibų pradinės mokyklos Grabupių skyriuje valandos, skirtos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, nenaudojamos.

Pamokų tvarkaraščiai padeda įgyvendinti ugdymo planą, mokinių mokymosi krūvis tvarkaraščiuose paskirstytas racionaliai. Mokyklos veiklos 2016 m. plačiojo įsivertinimo duomenimis, tvarkaraščio tinkamumas įvertintas gerai (3,7). Metodinės grupės nariai teigė, kad sudarant tvarkaraštį derintas dalykų mokytojų ir klasės mokytojų pamokų išdėstymas, atsižvelgta į specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo organizavimo tvarką, parengtas tvarkaraščio projektas išbandytas, pagal poreikį gali būti koreguojamas. Sudarant 1b, 1c, 3a ir Grabupių skyriaus logopedo pratybų tvarkaraščius reikėtų vadovautis Lietuvos higienos normomis HN21:2011, 89 ir 95 punktais.

Mokyklos ugdymo plane nurodyta, kad „mokytojas savo nuožiūra integruoja dalykus, organizuoja integruoto mokymosi dieną“. Pokalbyje metodinės grupės nariai patvirtino, kad vestos integruotos pamokos, jų planavimą koordinavo mokinių pasiekimų gerinimo darbo grupė. 2016–2017 m. m. I pusmetį suplanuotos trys integruotos pamokos, o išorės vertintojai stebėjo integruotą anglų k., matematikos, pasaulio pažinimo 4b kl. pamoką, kurioje išryškėjo veiksminga įvairių metodų, užduočių dermė, geri mokinių pasiekimai. Tikslingai naudojamą dalykų integraciją vertintojai užfiksavo 10 stebėtų pamokų. Vienas iš mokyklos veiklos uždavinių yra „Ugdomąją veiklą organizuoti netradicinėse aplinkose“; šio uždavinio įgyvendinimas buvo aptartas Mokytojų tarybos posėdyje, mokytojai pristatė 2015–2016 m. m. netradicinėse aplinkose organizuotas 49 pamokas, dauguma iš jų integruotos. Mokykla kaip vieną iš sėkmingų patirčių, kuria galėtų dalintis su kitomis šalies mokyklomis, laiko vestas integruotas pamokas.

Neformalusis švietimas puikus. Neformaliojo vaikų švietimo veikla skiriama mokinių asmeninėms, socialinėms, edukacinėms kompetencijoms ugdyti, neformalusis švietimas kryptingai organizuojamas pagal Šilutės Žibų pradinės mokyklos neformaliojo ugdymo organizavimo tvarką. Mokyklos tarybai pritarus, neformaliojo švietimo valandos skiriamos atsižvelgiant į mokinių poreikius, neformaliojo švietimo pasiekimus, klasių komplektų skaičių, neformaliojo švietimo organizavimo tradicijas ir tikslingumą. 2016–2017 m. m. mokykla tikslingai išnaudojo visas neformaliajam švietimui skirtas valandas. Klasių vadovai apie neformaliojo švietimo būrelių pasiūlą informuoja mokinius ir jų tėvus, aptaria mokinių poreikius. 1 kl. mokinių dienoraščiuose pateikta informacija apie mokykloje veikiančius būrelius, tėvai įrašo, kokį būrelį lankys jų vaikas. 2016–2017 m. m. Žibų pradinėje mokykloje veikia 13 neformaliojo švietimo būrelių, jų tikslingumą ir veiklos prasmingumą rodo aktyviai juose dalyvaujantys mokiniai: būrelius lanko 80,1 proc. mokinių (2015–2016 m. m. lankė 78,2 proc. mokinių). Žibų pradinės mokyklos Grabupių skyriuje veikia 3 būreliai, kuriuos lanko 100 proc. mokinių (2015–2016 m. m. lankė 96,2 proc. mokinių). Neformaliojo švietimo būrelių veikla orientuota į įvairių mokinių gebėjimų ugdymą: intelektinius, pažintinius gebėjimus ugdo anglų k., lietuvių k., pasaulio pažinimo, šaškių būreliai, „Riešutuko“ klubas; veikia savivaldos klubas „Žibukai“, sporto gebėjimus ugdo trys būreliai, daugiausia meninius gebėjimus lavinančių būrelių: dvi popchoro grupės, trys šiuolaikinių ir tautinių šokių grupės, dvi dailės ir technologijų grupės, lėlių teatro studija. Vertintojai stebėjo keturių būrelių veiklas. Beveik visuose stebėtuose užsiėmimuose buvo organizuota kryptinga ir veiksminga veikla, kuriamas palankus mokymuisi ir mokymui mikroklimatas, naudojant aktyviuosius mokymo metodus palaikomas didelis beveik visų mokinių aktyvumas ir motyvacija. Beveik visi mokiniai noriai įsitraukė į siūlomas veiklas. Neformaliojo švietimo būrelių nariai aktyviai dalyvauja mokyklos, rajono ir šalies renginiuose. Neformaliojo ugdymo veiksmingumą pagrindžia geri mokinių pasiekimai įvairiuose rajono ir šalies konkursuose. Mokinių tėvų komiteto atstovai kaip vieną iš mokyklos privalumų nurodė neformaliojo ugdymo įvairovę. 2015 m. mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo. tėvų apklausos duomenys patvirtina tėvų pozityvų vertinimą: beveik visi tėvai pritarė teiginiui „Greta pamokų mokykloje organizuojama ir kita veikla“ (3,9). Neformaliojo švietimo užsiėmimų organizavimas tenkina daugumos mokinių saviugdos ir saviraiškos poreikius. **Atsižvelgus į išvardytus faktus, neformaliojo švietimo organizavimas yra vertinamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.**

Pamokos organizavimas priimtinas (2 lygis), išskyrus veiklos rodiklį „Klasės valdymas“, geras (3 lygis).

Išorinio vertinimo metu mokytojai pamokų turinį planavo atsižvelgdami į ilgalaikiuose dalykų planuose numatytus mokymo tikslus ir uždavinius, pamokų temas. 66,7 proc. stebėtų veiklų organizuotos tradiciškai, vyravo mokymo paradigma, mokytojai nepakankamai dėmesio skyrė veiklos formų ir metodų įvairovei, kiekvieno mokinio pažangos pamatavimui, apibendrinimui. 19,7 proc. stebėtų veiklų turėjo mokymosi paradigmos bruožų – mokytojai stengėsi taikyti įvairesnius mokymo metodus, skatino mokinių įsivertinimą, epizodiškai diferencijavo ar individualizavo ugdomasias veiklas. 13,6 proc. stebėtų pamokų organizuotos šiuolaikiškai ir priskirtos mokymosi paradigmoms. Jose taikyti aktyvieji ugdymo metodai, atsižvelgta į mokinių poreikius, mokiniams sudarytos galimybės prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi, bendradarbiauti, įsivertinti. Dalyje (37 proc.) pamokų mokymosi uždavinys formuluotas tinkamai, aiškiai, nurodant sąlygą, veiklas ir rezultatą bei jo vertinimo kriterijų. Daugumai (63 proc.) uždavinių trūko aiškumo, glaustumo, išmokimo kriterijų arba jie nebuvo orientuoti į pamatuojamą rezultatą (pavyzdžiui, „Mokyti dauginti iš 6“, „Išvirtins tarinių vartojimą sakiniuose, prisimins skyrybą, jų žymėjimą“, „Spontaniškai sukurti, judesiais ar ritminiais instrumentais atlikti ritminius darinius“). Apibendrintas pamokos planavimo ir organizavimo kokybės vertinimas 62 stebėtose pamokose pateiktas 2 lentelėje.

Pamokos organizavimas (N=62)

2 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
8	24	28	2
12,9 proc.	38,7 proc.	45,2 proc.	3,2 proc.

Iš 2 lentelės duomenų matyti, kad 51,6 proc. stebėtų pamokų organizavimas įvertintas gerai ir labai gerai, o 48,4 proc. stebėtų pamokų – patenkinamai ir prastai.

Dalyje (51,6 proc.) išorės vertintojų stebėtų pamokų pamokos struktūra buvo nuosekli, aiški, pagrįsta mokinių turimomis žiniomis, apgalvotos veiklos, o mokytojų taikyti ugdymo metodai, naudotos mokymo priemonės atitiko ugdymo tikslus. Pamokos sudedamosios dalys logiškos, atitiko pamokoje keliamus uždavinius. Labai gera pamokos struktūros kokybė užfiksuota lietuvių k. 1b, 3d kl., matematikos 1b, 3a, 3d kl., anglų k. 2b kl., etikos 2a kl., kūno kultūros 1c kl. pamokose.

Daugumoje (84 proc.) išorės vertintojų stebėtų pamokų klasės valdymas tinkamas, orientuotas į daugumos mokinių mokymą (-si). Mokytojai bendravo su visa klase, individualiai, rečiau su poromis ar grupėmis. Pamokos laikas dažnai racionaliai panaudotas mokiniams ugdyti pagal konkrečios klasės darbo tempą. Sukurtas darbingas klimatas, nuolat palaikomas dėmesys padėjo išvengti konfliktinių situacijų. Vertintojai puikiai klasių valdymo pavyzdžius stebėjo lietuvių k. 1b, 2a, 3a, 3d, 4c kl., matematikos 1c, 1b, 2b, 3a, 3d, 4c kl., anglų k. 2b, 3a kl., etikos 2a kl., šokio 2b kl., muzikos 3d kl., kūno kultūros 1c kl., pasaulio pažinimo 4a kl., integruotoje anglų k., matematikos ir pasaulio pažinimo 4b kl. pamokose bei 2, 3d, 4a kl. specialiojo pedagogo užsiėmimuose.

Mokymo kokybė priimtina (2 lygis), išskyrus veiklos rodiklius „Mokymo ir gyvenimo ryšys“, „Mokytojo ir mokinio dialogas“, kurie įvertinti gerai (3 lygis).

Mokymo kokybės stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=62)

3 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
11	24	26	1
17,7 proc.	38,7 proc.	42 proc.	1,6 proc.

Mokymo nuostatai ir būdai neišskirtiniai (2 lygis). Dalyje (56,4 proc.) stebėtų pamokų mokiniams sukurta patraukli mokymosi aplinka, siūloma prasminga ir tinkama ugdomoji veikla, motyvuojanti mokinius, atsižvelgiama į mokinių poreikius, remiamasi mokinių mokymosi įgūdžiais. Gerai ir labai gerai organizuotos veiklos formos ir būdai, skatinantys mokinių mokymosi motyvaciją, pastebėti matematikos ir lietuvių k. 1b, 3d kl., anglų k. 2b kl., muzikos 3d kl., etikos ir matematikos 2a kl., kūno kultūros 1c kl., integruotoje anglų k., matematikos ir pasaulio pažinimo pamokoje 4b kl. pamokose bei 2 kl. spec. pedagogo užsiėmime.

43,6 proc. stebėtų pamokų dažniausiai buvo taikomi aktyvų mokinių mokymąsi menkai skatinantys informaciniai, atgaminamieji bei informacijos šaltinių naudojimo metodai: mokytojo aiškinimas, skaitymas, rašymas, pokalbis, frontalus klausinėjimas, užduotys atliekamos iš vadovėlio ar pratybų sąsiuvinių. Vyraujančios mokymo nuostatos nedarė tinkamos įtakos mokymo kokybei. Daugumoje pamokų vyravo tradiciniai ugdymo būdai, retai buvo taikyti grupinio darbo, tyrinėjimo, analizavimo, diskusijų, mąstymo žemėlapių, projektų rengimo metodai, todėl sudarytos tik patenkinamas sąlygas mokiniams efektyviai įsisąmoninti mokomąją medžiagą, atsakingai siekti asmeninės pažangos. 26 proc. stebėtų pamokų mokymo nuostatos ir būdai nurodyti kaip tobulintinas veiklos aspektas. **Darytina išvada, kad mokymo nuostatos ir būdai yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Jei mokytojai dažniau taikytų aktyvų, inovatyvų mokymą (-si), kritinį mąstymą, kūrybiškumą skatinančius metodus, tikėtina, kad mokiniai taptų iniciatyvūs mokymosi proceso dalyviai, stiprėtų mokėjimo mokytis kompetencija, motyvacija, o tai padėtų patirti mokymosi sėkmę ir gerintų mokinių pasiekimus.**

Tinkamas ugdymo turinio siejimas su gyvenimo praktika, skatinimas tyrinėti artimiausią aplinką darė teigiamą poveikį mokymosi motyvacijai, padėjo ugdyti pilietiškumą, sveikos gyvensenos įpročius, kūrybiškumą bei socialines kompetencijas. Daugumoje (65 proc.) stebėtų pamokų ugdomoji veikla sieta su gyvenimo praktika bei nukreipta į mokinių interesus, sudarytos sąlygos mąstyti apie realaus pasaulio problemas, ugdytis gyvenimui aktualius gebėjimus. Mokytojai ugdymo turinį siejo su mokinių patirtimi, pateikė pavyzdžių iš artimos gyvenimiškos aplinkos, skatino mokinius prisiminti patirtas gyvenimo situacijas. Paveikus ryšys su gyvenimu pastebėtas lietuvių k. 2c, 3c, 4c kl., matematikos 3a, 4a, 4c kl., pasaulio pažinimo 1b, 1c, 2b, 2c, 2d, 3b, 4a kl., šokio 1c, 4c kl., dailės ir technologijų 2d kl., etikos 2a, 3ad kl., dailės 3a kl., muzikos 1c, 3d kl., tikybos 2 – 4, 4a kl., kūno kultūros 1 – 4 kl., integruotoje anglų k., matematikos ir pasaulio pažinimo 4b kl. pamokose bei 4a kl. spec. pedagogo užsiėmime.

Mokytojo ir mokinio dialogas stebėtose veiklose įvertintas gerai (3 lygis). Vertintojų užfiksuota informacija rodo, kad mokytojai formulavo mokymosi uždavinius ir juos beveik visada (97 proc.) skelbė mokiniams. Daugumoje (77 proc.) stebėtų pamokų mokytojų aiškinimas buvo suprantamas, įtaigus, logiškas. Nors vertintojai daugumoje stebėtų pamokų akcentavo mokytojo dominavimą, tačiau kartu pažymėjo, kad mokytojo nurodymai buvo aiškūs ir detalūs, o aiškinimas tinkamas. Vertintojų komanda konstatavo, kad mokytojų aiškinimas pamokose buvo suprantamas daugeliui mokinių ir padėjo išlaikyti nuoseklią pamokos struktūrą bei tinkamai organizuoti veiklą. Tinkamus mokytojo aiškinimo pavyzdžius vertintojai stebėjo lietuvių k. 1a, 1b, 2a, 3a, 3d, 4a, 4c kl., anglų k. 2b, 3a kl., muzikos 1c, 3d kl., etikos 2a, 3ad kl., 4b, kūno kultūros 1c, 1ir 4, 3c kl., pasaulio pažinimo 1c, 2b, 4a kl., dailės ir technologijų 3a kl., šokio 1a, 2b kl., integruotoje anglų k., matematikos ir pasaulio pažinimo 4b kl. pamokose, 1b kl. logopedo pratybų užsiėmime, 2, 4a kl. spec. pedagogo užsiėmime. Mokiniams suprasti mokomąją medžiagą padėjo demonstruojamos skaidrės, vaizdinės priemonės, vaizdūs, įtaigūs pavyzdžiai. **Vertintojai padarė išvadą, kad mokytojo ir mokinio dialogas daugumoje pamokų yra vienas iš kokybiškų mokymo organizavimo komponentų ir laikytinas stipriuju pamokos veiklos aspektu.**

Dalyje (43,5 proc.) pamokų taikyti veiksmingi išmokimo stebėjimo būdai, išmokimas tikrintas po atskirų mokymosi etapų, sietas su klasės mokinių pasiekimų lygmenimis, grįžta prie nesuprastų dalykų. Tinkamai pasirinkti išmokimo stebėjimo būdai, suteikę galimybių mokytojams ir mokiniams gauti objektyvią vertinimo informaciją, taisant mokinių klaidas, komentuojant atliekamas užduotis stebėti lietuvių k. 3d kl., matematikos 1b kl., anglų k. 2b kl., integruotoje anglų k., matematikos ir pasaulio pažinimo 4b kl., etikos 2a kl., kūno kultūros 1c kl. pamokose.

Daugumoje (56,5 proc.) stebėtų veiklų menkai naudoti mokymosi rezultatų tikrinimo būdai, retai su mokiniais aptarti sėkmingo užduoties atlikimo kriterijai apsunkino galimybę pamatuoti kiekvieno mokinio asmeninę pažangą.

Namų darbai neišskirtiniai. Vizito metu vertintojai tik pavienėse pamokose užfiksavo skirtus, tikrintus, paaiškintus, diferencijuotus (skirtingiems mokinių gebėjimams ugdyti) namų darbus. Namų darbų užduotys pateiktos matematikos, lietuvių k., pasaulio pažinimo pamokose ir dažniausiai sietos su veikla pamokoje bei skirtos įtvirtinti pamokoje įgytas žinias, pakartoti išmoktą pamokoje medžiagą ar pabaigti neatliktas užduotis. 50 proc. visų užduotų namų darbų buvo skirta matematikos, 37,5 proc. lietuvių k., 12,5 proc. pasaulio pažinimo pamokose. 87,5 proc. užduotų namų darbų buvo skirti 3–4 klasių mokiniams.

Mokymosi kokybė vertinama vidutiniškai (2 lygis), išskyrus veiklos rodiklį „Mokymosi motyvacija“, kuris vertintas gerai (3 lygis). 56,5 proc. stebėtų pamokų mokymosi kokybė vertinta labai gerai ir gerai, 43,5 proc. – patenkinamai. Apibendrintas mokymosi kokybės vertinimas pateiktas 4 lentelėje.

Mokymosi kokybė (N=62)

4 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
9	26	27	–
14,5 proc.	42 proc.	43,5 proc.	–

Mokymosi motyvacija gera. Daugumoje (68,5 proc.) stebėtų pamokų mokiniai buvo pakankamai aktyvūs mokymo (-si) proceso dalyviai, pasitikėjo savo jėgomis, greitai įsitraukė į darbą pamokoje, gebėjo savarankiškai atlikti užduotis. Mokinių aktyvumo, gebėjimo dirbti savarankiškai ir palankaus nusiteikimo mokytis, aukštos motyvacijos pavyzdžiai užfiksuoti lietuvių k. 3d, 4c kl., matematikos 1b, 2a kl., anglų k. 2b kl., muzikos 3d kl., etikos 2a kl., kūno kultūros 1c kl., integruotoje anglų k., matematikos ir pasaulio pažinimo 4b kl. pamokose. Tai rodo, kad mokiniai linkę siekti pažangos, dalyvauti įvairiose mokymosi veiklose įgyvendinant pamokos uždavinį. Vertinimo savaitę mokinių lankomumas buvo geras, užfiksuotas vienas pavėlavęs mokinytis.

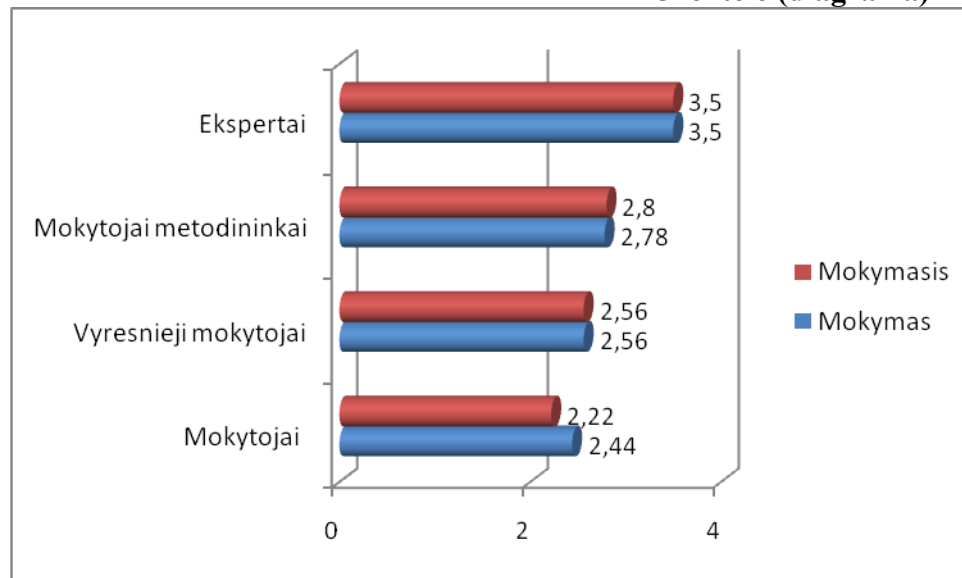
Pokalbiuose su mokyklos direktorės pavaduotoja ir mokytojų metodine grupe paaiškėjo, kad mokykloje nėra aiškių susitarimų dėl mokėjimo mokytis kompetencijų ugdymo. Daugumoje (66,7 proc.) stebėtų pamokų vertintojai užfiksavo klasikinį mokymą, todėl nebuvo sudarytos tinkamos sąlygos aktyviam mokymuisi. Pastebėta, kad dauguma mokinių gebėjo dirbti savarankiškai, atlikti skirtas užduotis raštu, pasitikėjo savo jėgomis, tačiau mokymo metodai, kuriuos taikant mokiniai būtų skatinami pasirinkti atlikimo būdą, patys ieškoti informacijos ir ją tinkamai panaudoti buvo taikyti fragmentiškai. Dažnai mokinių įsivertinimas skatintas paviršutiniškai, nenusakant aiškių kriterijų, kuriais remiantis mokinytis galėtų tinkamai spręsti apie savo mokymosi sėkmę. Mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymas stebėtas matematikos 1b, 2a, 3d kl., lietuvių k. 3d, 4a kl., etikos 2a kl., muzikos 3dkl., integruotoje anglų k., matematikos ir pasaulio pažinimo 4b kl. pamokose.

Dalyje (34,9 proc.) stebėtų pamokų užfiksuoti tinkami mokinių bendradarbiavimo įgūdžiai: mokiniai, skirstyti į poras (18,2 proc.) ar grupes (16,7 proc.) užduotims atlikti, gebėjo pasitarti, jautė atsakomybę, drąsiai pristatė atliktus darbus, pvz., matematikos 1–4 kl., 2–3 kl., 3b kl., anglų k. 2b, 3a kl., pasaulio pažinimo 2b, 2d kl., kūno kultūros 3b, 3c kl., muzikos 3d kl., integruotoje anglų k., matematikos ir pasaulio pažinimo 4b kl. pamokose bei 1, 4 kl. neformaliojo švietimo „Pop choras“ užsiėmime. Bendradarbiaudami ir diskutuodami mokiniai gerbė draugų nuomonę, tačiau daugumoje (65,1 proc.) pamokų mokiniams nebuvo sudarytos sąlygos bendradarbiauti, nors mokytojai formaliai ir paskatindavo mokinius pasitarti.

Mokykloje eksperto mokymas ir mokymasis įvertintinas aukščiau, nei mokytojų, vyresniųjų mokytojų ir metodininkų. Tikėtina, kad didesnė mokytojų kvalifikacinė kategorija, patirtis, taikomos įvairesnės mokymo (-si) strategijos padėtų mokinių mokymui (-si).

Mokymo ir mokymosi vertinimas pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas pateiktas 1 diagramoje.

5 lentelė (diagrama)

Mokymo ir mokymosi diferencijavimas vertinamas vidutiniškai (2 lygis). 45,2 proc. stebėtų pamokų dėmesys ir pagalba skirtingų poreikių ir gebėjimų mokiniams buvo įvertintas gerai arba labai gerai, 54,8 proc. – patenkinamai arba prastai (žr. 10 lentelę). Mokymosi veiklos diferencijavimas patenkinamas. Stebėtose pamokose tenkinti dalies mokinių poreikiai diferencijuojant ir individualizuojant ugdymo turinį, veiklas ir mokymosi tempą atskiriems mokiniams ar jų grupėms pagal skirtingus mokinių poreikius ir gebėjimus. Dalyje stebėtų pamokų diferencijavimo ir individualios pagalbos poreikis nesiaiškintas: mokymosi metu dažniausiai pateiktos visiems vienodos užduotys, retai matuota mokinių daroma pažanga, domėtasi, su kokiais sunkumais mokiniai susiduria. Pamokų metu mokiniai dažniausiai stebėti, konsultuoti, tačiau neatsižvelgta į mokinių individualias gebėjimų spragas: skirtingiems mokiniams teikta tokia pat pagalba. 16 proc. stebėtų pamokų ugdomoji veikla gabiesiems mokiniams buvo individualizuojama ir diferencijuojama. Mokytojai dažnai apsiribodavo tik fragmentiškomis individualiomis konsultacijomis specialiųjų poreikių mokiniams, supaprastindavo arba mažindavo jiems užduočių kiekį. **Išorės vertintojų komanda padarė išvadą, kad mokymo (-si) veiklos diferencijavimas yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis, todėl pedagogams, planuojant pamokas, vertėtų atsižvelgti į mokinių pasiekimų lygio skirtumus ir pritaikyti mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo (-si) priemones.**

Vertinimas ugdant yra priimtinas (2 lygis), išskyrus veiklos rodiklį „Vertinimas kaip informavimas“, kuris vertinamas gerai (3 lygis).

Mokykloje sukurta „Mokinių pasiekimų vertinimo, fiksavimo, tėvų informavimo tvarka“, kurioje apibrėžtos pagrindinės sąvokos, vertinimo tikslai, uždaviniai, vertinimo principai, fiksavimas, informavimas. Mokinių mokymosi pažangai ir pasiekimams vertinti taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas. Iš pokalbio su metodine grupe paaiškėjo, kad mokytojai negalėjo pasakyti, koks jų indėlis rengiant vertinimo tvarką. Vertinimas kaip ugdymas vidutiniškas. Toks įvertinimas pagrįstas apibendrintais stebėtų pamokų vertinimo duomenimis, pateiktais 6 lentelėje.

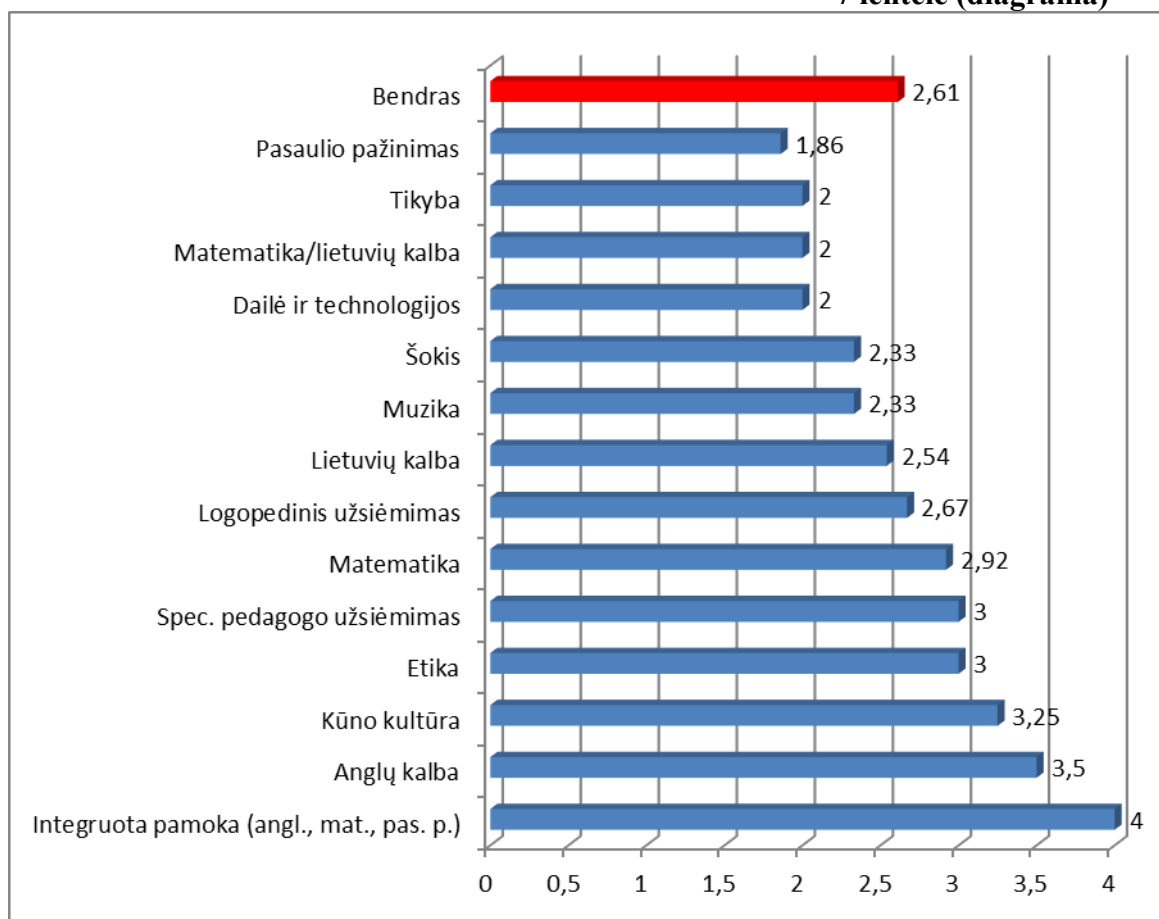
Vertinimas ugdant (N=62)

6 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
11 pamokų	19 pamokų	29 pamokos	3 pamokos
17,7 proc.	30,7 proc.	46,8 proc.	4,8 proc.

Iš 6 lentelės duomenų padaryta išvada, kad vertinimas ugdant vertintas labai gerai ir gerai 48,4 proc. stebėtų pamokų, o 51,6 proc. – patenkinamai ir prastai. Mokytojai pažįsta mokinius, žino jų gebėjimus, stebėtų pamokų metu juos gyre ir skatino, tačiau veiksmingos (kai vertinama mokinių pažanga) vertinimo formos užfiksuotos tik dalyje (48 proc.) stebėtų pamokų. Pamokose vertinimo metu sukaupta informacija retai fiksuota ir panaudota ugdymui koreguoti. Visose vertintojų stebėtose pamokose dominavo formuojamasis vertinimas, mokytojai mokinius gyre, drąsino, išreiškė pritarimą, stebėjo, tačiau vertinimas menkai motyvavo mokinius, beveik nesuteikė informacijos mokiniui apie jo mokymosi kokybę. Veiksmingai panaudoti formuojamojo vertinimo būdai užfiksuoti lietuvių k. 2a kl, matematikos 1a, 1b, 2a, 3d kl., anglų k. 2b kl., etikos 2a kl., integruotoje anglų kalbos, matematikos ir pasaulio pažinimo 4b kl., kūno kultūros 1c, 1 ir 4 kl. pamokose bei 2 kl. spec. pedagogo užsiėmime. Dalyje (48 proc.) stebėtų pamokų mokytojai mokė mokinius įsivertinti, tačiau ne visuomet pateikė aiškius įsivertinimo kriterijus, skatino pasakyti iškilusius sunkumus. Pasiekimų vertinimo kokybės palyginimas pagal ugdymo sritis pateiktas 2 paveiksle.

7 lentelė (diagrama)

Remiantis išryškėjusiais vertinimo skirtumais pagal ugdymo sritis reikėtų stiprinti tikybos, pasaulio pažinimo, dailės ir technologijų vertinimą pamokose. **Išorės vertintojai padarė išvadą, kad vertinimas kaip ugdymas yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Jei mokytojai pamokoje taikytų įvairias vertinimo formas, informuotų mokinius, pagal kokius kriterijus bus vertinamos žinios, veikla, atskiros užduotys, dažniau informuotų mokinius apie jų**

pasiekimus bei daromą pažangą, planuotą tolesnį ugdymo procesą naudodamiesi vertinimo metu gauta informacija, tikėtina, kad tai darytų teigiamą įtaką jų mokymosi rezultatams.

Vertinimas kaip informavimas tinkamas. Mokykloje vertinimą kaip informavimą reglamentuoja parengta „Mokinių pasiekimų vertinimo, fiksavimo, tėvų informavimo tvarka“ bei Ugdymo plano „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo“ skirsnis. Pokalbio su mokinių tėvais metu buvo patvirtinta, kad daugumai tėvų informacijos apie vaikų pasiekimus ir pažangą pakanka. Atlikus atsiskaitomuosius darbus mokytojai rašo trumpus, konkrečius komentarus, tuomet su darbu pasirašytinai supažindina mokinių tėvus. Klasių ir kitų dalykų mokytojai tėvus (globėjus, rūpintojus) informuoja apie vaiko mokymąsi elektroniniame dienyne TAMO, žodžiu, telefonu, individualių susitikimų, tėvų susirinkimo metu. Mokytojų teigimu, tėvai turi galimybę kas mėnesį susipažinti su mokinių darbų aplanku.

3. PASIEKIMAI

Šilutės Žibų pradinės mokyklos pasiekimai vertinami gerai (3 lygis).

Pažanga vidutiniška (2 lygis). Mokyklos pažanga tinkama (3 lygis).

Atskirų mokinių pažanga vidutiniška. Išorės vertintojai mokinių pažangą ir pasiekimus pamokoje vertino atsižvelgdami į pamokos uždavinio įgyvendinimą. Daugumoje (88,7 proc.) pamokų mokytojai apibendrina mokinių veiklą pamokoje, bet mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą ne visada susiejo su pamokos uždavinyje numatytais rezultatų vertinimo kriterijais. Dalyje (37,1 proc.) pamokų mokytojai pamokos apibendrinimą organizavo kaip refleksiją, pokalbį, klausė mokinių, ką veikė, ko mokėsi, kas patiko, kaip sekėsi, o ne kokie buvo pamokos uždaviniai, mokinių pasiekimai įgyvendinant pamokos uždavinį. Ši problema susijusi su tuo, kad planuodami pamokos uždavinį mokytojai ne visada numatė aiškius rezultato kriterijus, o dalis (56,5 proc.) mokytojų uždavinio kriterijų nenaudojo vertindami mokinių pasiekimus pamokoje.

Pasiekimų pamokoje apibendrintas vertinimas (N=62)

8 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
6	21	28	7
9,7 proc.	33,8 proc.	45,2 proc.	11,3 proc.

Veiksmingą mokinių pasiekimų vertinimą siejant su pamokos uždaviniu vertintojai užfiksavo 16 pamokų (25,8 proc.): lietuvių k. 2a, 3d, 4c kl., anglų k. 2b, 3a kl., kūno kultūros 1 –4 kl., 1c kl., matematikos 1a, 1b, 2a, 3a, 3d, 4c kl., pasaulio pažinimo 2b kl., etikos 2a kl. pamokose, integruotoje anglų k., matematikos, pasaulio pažinimo 4b kl. pamokoje. Šiose pamokose mokiniai įsivertino pasiekimus pagal aiškius kriterijus, rodančius jų pasiekimo lygį. Stebėtų pamokų analizė parodė, kad tik dalyje pamokų (33,8 proc.) dauguma mokinių sėkmingai įgyvendino uždavinį: lietuvių k. 1a, 2a, 2b, 3d, 4c kl., kūno kultūros 1c, 3c kl., 1 –4 kl., matematikos 1b, 2a, 3a, 3d, 4c kl., integruotos anglų k., matematikos, pasaulio pažinimo 4b kl., muzikos 3d kl., etikos 2a, 4b, 3da kl., anglų k. 2b, 3a kl. pamokose.

Vertintojai pastebėjo, kad pamokos pabaigoje mokinių pasiekimų vertinimui naudoti du būdai – klausimai žodžiu (tai užfiksuota anglų k. 3a, 2b kl.; etikos 3da kl.; tikybos 3bc kl. pamokose) ir užduotys raštu, įsivertinant pagal pateiktus atsakymus (tai užfiksuota lietuvių k. 4c, 3a kl., pasaulio pažinimo 4a kl., matematikos 4c kl. pamokose). Matematikos 1b, 2a, 3a, 4c kl. pamokose dažniausiai buvo organizuojamas mokinių įsivertinimas po kiekvienos veiklos, skaičiuojami teisingi atsakymai ir pamokos pabaigoje teisingų atsakymų suma susiejama su pasiekimų lygiais. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas kaip tobulintinas pamokos aspektas užfiksuotas 24 (38,7 proc.) pamokų.. **Remiantis šiais duomenimis padaryta išvada, kad mokinių pažangos ir pasiekimų matavimas pamokoje yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Taikant tinkamus mokinių pasiekimų pamokoje vertinimo būdus, mokinių pasiekimų**

apibendrinimą pamokoje siejant su pamatuojamais pamokos uždaviniais, reguliariai pamokoje aptariant su mokiniais jų pasiekimus, lyginant juos su ankstesniais, gerėtų atskirų mokinių pažanga, stiprėtų mokinių mokėjimo mokytis kompetencija.

Mokyklos pažanga tinkama. Mokykla stebi ir analizuoja mokinių pasiekimus: pasibaigus I ir II mokslo metų pusmečiams naudojant ataskaitas iš elektroninio dienyno „Klasės mokslo metų kokybė“ Mokytojų tarybos posėdžiuose analizuojama kiekvienos klasės pažanga. Mokytojai parengia ir pristato klasės vadovo ataskaitą. Vertintojai, išanalizavę Mokytojų tarybos posėdžių protokolus, pastebėjo, kad mokykla analizavo atskirų klasių mokinių pasiekimus, bet neapibendrinė visos mokyklos mokinių pasiekimų ir jų kaitos, lygino tik mokinių lankomumo rezultatų kaitą ir priėmė sprendimus dėl lankomumo gerinimo. Vertintojai, patys apibendrinę paskutinių trejų metų mokinių pasiekimus, padarė išvadą, kad mokyklos mokinių pasiekimai gerėja, daroma pažanga: daugiau mokinių pasiekia aukštesnįjį pasiekimų lygį, mažėja nepažangių mokinių (pateikti II pusmečio duomenys). Tai matyti pateiktoje 9 lentelėje:

Mokinių mokymosi pasiekimų kaita

9 lentelė

Pasiekimų lygiai	2013–2014 m. m.	2014–2015 m. m.	2015–2016 m. m.
Aukštesnysis	16,9 proc.	15,2 proc.	19,1 proc.
Pagrindinis, aukštesnysis	61,03 proc.	66,12 proc.	67,8 proc.
Nepasiektas patenkinamas	2,1 proc.	0,97 proc.	1,5 proc.

Mokymosi pasiekimai vertinami gerai (3 lygis). Veiklos rodikliai „Kiti mokinių pasiekimai“ – labai geri (4 lygis), „Tolesnio mokymosi sėkmė“ – patenkinama (2 lygis).

Akademiniai pasiekimai geri. Mokykla nuo 2015 m. dalyvauja Nacionalinio egzaminų centro veiksmo tyrime „Standartizuotų testų taikymas“, kuriame testuojami beveik visi (90 proc.) 4 kl. mokiniai. Remdamiesi NEC pateiktais duomenimis, vertintojai padarė išvadą, kad daugumos dalykų mokinių pasiekimai pagal vidutiniškai surinktų taškų dalį aukštesni už šalies vidurkį, pagal veiklos ar turinio sritis ir kognityvinius gebėjimus siekia šalies pagrindinio lygio vidurkį. Remiantis mokinių klausimynų duomenimis apskaičiuoti mokyklos ir dalykų standartizuoti pridėtinės vertės rodikliai, kurie pateikti 10 lentelėje.

Standartizuoti pridėtinės vertės rodikliai

10 lentelė

Metai	Standartizuotas mokyklos pridėtinės vertės rodiklis	Standartizuoti matematikos testo taškai	Standartizuoti skaitymo testo taškai	Standartizuoti rašymo testo taškai	Standartizuoti pasaulio pažinimo testo taškai
2015 m.	0,6	0,4	0,3	-0,2	0,4
2016 m.	0,3	0,5	0,3	0,3	0,4

Iš lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad mokyklos rodiklių pridėtinė vertė yra didesnė už nulį, tai reiškia, kad šios mokyklos mokiniams tose srityse sekasi geriau nei šalies mokiniams, išskyrus 2015 m. standartizuotą rašymo pridėtinės vertės rodiklį, kuris yra mažesnis už visos šalies.

Lyginami standartizuotų testų rezultatus vertintojai pastebėjo, kad didėja matematikos ir skaitymo aukštesnįjį pasiekimų lygį pasiekusių mokinių skaičius, matematikos 2014 m. – 6,9 proc., 2015 m. – 18,2 proc., 2016 m. – 27 proc.; skaitymo 2014 m. – 11,7 proc., 2015 m. – 11,8 proc., 2016 m. – 20,3 proc. Geri pasaulio pažinimo rezultatai – visi mokiniai pažangūs. Lyginant 2016 m. standartizuotų testų rezultatus su 2015–2016 m. m. I ir II pusmečių rezultatais pastebėta, kad

daugiausia neatitikimų yra vertinant mokinių lietuvių k. skaitymo ir rašymo pasiekimus (žr. 11 lentelę).

Standartizuotų testų ir pusmečių rezultatų atitiktis

11 lentelė

Dalykas	ST rašiusių mokinių skaičius	Rezultatai atitinka (proc.)	Rezultatai aukštesni 1 lygiu (proc.)	Rezultatai žemesni 1 lygiu (proc.)
Matematika	74	73 proc.	20,3 proc.	6,7 proc.
Pasaulio pažinimas	75	85,3 proc.	9,3 proc.	9,3 proc.
Skaitymas	69	55,1 proc.	8,7 proc.	36,2 proc.
Rašymas	76	54 proc.	17,1 proc.	28,9 proc.

4 kl. mokinių standartizuotų testų rezultatai aptarti klasėse su mokinių tėvais, rezultatai pristatyti ir analizuoti Mokytojų tarybos posėdžiuose. Vienas iš mokyklos veiklos prioritetų yra mokymosi kokybės gerinimas, mokykla įgyvendina mokinių pasiekimų gerinimo priemonių planą.

Labai geri kiti pasiekimai. Mokiniais sudaromos palankios sąlygos ne tik mokytis, bet ir lavinti meninius, kūrybinius, sporto gebėjimus, plėtoti bendrąsias kompetencijas. Mokiniai dažnai tampa prizininkais rajono anglų k., matematikos olimpiadose, šokių, piešinių konkursuose, sporto varžybose. Išskirtiniai mokinių pasiekimai šalies šokių, piešinių konkursuose patvirtina kryptingo meninio ugdymo programos įgyvendinimo ir neformaliojo švietimo organizavimo veiksmingumą. Nuo 2014 m. mokyklos šokių kolektyvai yra laimėję 5 prizines vietas respublikos konkursuose, jaunieji dailininkai nugalėtojai tapo 4 šalies konkursuose, mokyklos komanda puikiai pasirodė respublikos konkurse „Sveikuolių sveikuoliai“, mokyklos mokiniai kasmet tampa tarptautinio konkurso „Kengūra“ matematikos, kalbų ir gamtos mokslų laureatais, vertimų ir iliustracijų konkurso „Tavo žvilgsnis“ prizininkais. 2014 m. mokyklai įteiktas „Dainuojančios klasės, dainuojančios mokyklos“ sertifikatas. Mokykla aktyviai dalyvauja visuomeninėje, socialinėje veikloje, įvairiose akcijose. Mokyklos vadovo pateiktose ataskaitose pažymima, kad 98 proc. mokyklos mokinių dalyvauja saviraiškos poreikius tenkinančiose veiklose, ugdančiose įvairias asmenybės kompetencijas. Mokyklos dėmesį mokinių pasiekimams rodo mokslo metų pabaigoje rengiama mokyklos bendruomenės šventė „Žibų spinduliukai“. **Paminėti faktai leidžia konstatuoti, kad puikūs mokinių pasiekimai ir laimėjimai konkursuose, olimpiadose, varžybose bei aktyvi visuomeninė veikla yra vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.**

Mokykloje tolesnio mokymosi sėkmė patenkinama. Ji stebima formaliai. Dauguma mokinių, baigę pradinio ugdymo pakopą, tęsia mokymąsi Šilutės Martyno Jankaus pagrindinėje mokykloje, kita dalis – Šilutės Pamario pagrindinėje mokykloje. Mokyklos vadovai ir mokytojai, remdamiesi bendravimu su pagrindinių mokyklų administracija, mokytojais, buvusiais mokiniais patirtimi, padarė išvadą, kad pereinamasis laikotarpis iš pradinės į pagrindinę mokyklą daugumai mokinių buvo sklandus ir sėkmingas, o dauguma Šilutės Žibų pradinės mokyklos mokinių į pagrindines mokyklas ateina motyvuoti ir kultūringi. Mokyklos vadovai teigė, kad inicijavo mokinių mokymosi pasiekimų aptarimą su pagrindinių mokyklų administracija ir klasės vadovais, tačiau iš jų iniciatyvos nesulaukė. Mokytojai pabrėžė, kad buvę mokiniai apsilanko mokykloje, apie tolimesnio mokymosi sėkmę sužino bendraudami neformaliuose pokalbiuose su jų tėvais. Oficiali informacija apie mokyklos mokinių tolesnio mokymosi sėkmę nerenkama, neanalizuojama.

4. PAGALBA MOKINIUI

Pagalba mokiniui Šilutės Žibų pradinėje mokykloje gera (3 lygis).

Rūpinimasis mokiniais tinkamas (3 lygis). Mokykloje yra aiški mokinių ir jų tėvų informavimo apie pagalbą mokiniais ir jų apsaugą nuo prievartos, nusikalstamumo ir žalingų įpročių sistema. Pokalbiuose su Mokyklos tarybos, Vaiko gerovės komisijos nariais minėta, kad

mokyklos mokytojai, darbuotojai skiria nuolatinę dėmesį mokinių psichologiniam saugumui. Mokiniai ir jų tėvai, esant reikalui, pagalbos kreipiasi į klasės vadovus, švietimo pagalbos mokiniui specialistus. Mokykloje bendradarbiaudamos dirba švietimo pagalbos mokiniui specialistų komanda ir Vaiko gerovės komisija. Specialusis pedagogas, socialinis pedagogas, logopedas bendradarbiauja su dalykų mokytojais, klasių vadovais, tėvais, teikė tinkamą pagalbą, sudarant ugdymo programas, konsultuoja mokytojus, tėvus. Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnybos specialistų rekomenduota 5 mokyklos mokiniams teikti mokytojo padėjėjo pagalbą, tačiau šio etato mokykloje nėra. Mokykloje pakankamai kryptingai vykdomos vaikų socialinių ir emocinių gebėjimų ugdymo ir prevencinės programos, „Zipio draugai“, „Obuolio draugai“, „Antras žingsnis“. Jau septintus metus mokyklos bendruomenė aktyviai dalyvauja veiksmo savaitės „Be patyčių“ renginiuose. Mokytojai stiprina savo kompetencijas pagalbos mokiniui teikimo klausimais, pvz., vizito metu užfiksuotas pasirengimas mokytojų Metodinės grupės posėdžiui, kuriame bus skaitomas pranešimas „Socialinės aplinkos įtaka vaikams, turintiems elgesio ir emocijų sutrikimų“ bei filmo „Pakalbėkime apie Keviną“ peržiūra ir aptarimas. Mokyklą lanko miesto mokiniai ir tolimesnių vietovių mokiniai, atvykstantys Šilutės autobusų parko maršrutiniais autobusais. Pokalbių metu problemų dėl mokinių pavėžėjimo nebuvo iškelta.

Pedagoginė, psichologinė pagalba priimtina (2 lygis), veiklos rodiklis „Socialinė pagalba“ tinkamas (3 lygis). Mokykloje stengiamasi kuo anksčiau nustatyti mokinių poreikius ir teikti pagalbą, panaudojant mokyklos pedagogų bei mokykloje dirbančių švietimo pagalbos specialistų kompetencijas. Išorinio vertinimo metu pamokose buvo užfiksuota, kaip teikiama individuali pagalba mokiniams. Apibendrintas pagalbos mokiniui vertinimas pateiktas 12 lentelėje.

Pagalba mokiniui (N=62)

12 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
9	19	32	2
14,5 proc.	30,7 proc.	51,6 proc.	3,2 proc.

Iš lentelėje pateiktų skaičių matyti, kad dalyje pamokų (45,2 proc.) pagalba mokiniui buvo kryptinga ir tinkama. 17 stebėtų pamokų (27,4 proc.) pagalba pamokoje mokantis išorės vertintojų įvertintas kaip stiprusis pamokos aspektas, 12 stebėtų pamokų (19,4 proc.) pagalba mokantis pamokoje vertintojų įvertintas kaip tobulintinas pamokos aspektas. Analizuojant mokyklos ugdymo planą pastebėta, kad mokymosi pagalbai neskirta valandų, numatytų mokinių ugdymo (-si) poreikiams tenkinti. Mokyklos vadovų teigimu, mokymosi pagalba mokiniams suteikiama po pamokų, skiriant jiems individualias užduotis (lietuvių k., anglų k., matematika).

Psichologinę pagalbą mokiniams teikia švietimo pagalbos specialistai, klasių vadovai, reikalui esant kreipiamasi pagalbos į Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnybą ar UAB Šilutės psichikos sveikatos ir psichoterapijos centrą. Mokykloje nėra psichologo etato. 14 mokinių rekomenduota šio specialisto pagalba.

Socialinė pagalba tinkama. Mokykla gerai žino savo mokinių gyvenimo socialinį kontekstą, pildo klasių socialinius pasus. Nemokamą maitinimą gaunančių mokinių skaičius mažėja: 2015 – 2016 m. m. – 23,25 proc. mokinių, 2016 – 2017 m. m. – 13,05 proc. mokinių. Socialinė pedagogė glaudžiai bendradarbiauja su klasių vadovais, mokytojais, administracija, tėvais. Specialistė teigė, kad savo darbe naudojami „Socialinio pedagogo darbo vadovu“, jame suranda naudingos informacijos. Ji kaupia ir seka informaciją apie socialinės rizikos šeimose gyvenančių vaikų užimtumą, reikalui esant, nukreipia mokinius į mieste veikiančius vaikų dienos centrus. Socialinė pedagogė tinkamai bendradarbiauja ir keičiasi informacija su seniūnijos darbuotojais – tai suteikia galimybę lanksčiai ir greitai reaguoti sprendžiant mokiniams iškilusias socialines problemas, rekomenduojant kai kurioms šeimoms stiprinti socialinius įgūdžius. Ji inicijavo mokinių dalyvavimą akcijose, įvairiuose renginiuose, socializacijos programose. Mokyklos vadovų teigimu, suteikus socialinę pagalbą, taikytos pagalbos priemonės fiksuojamos individualiose mokinių bylose.

Specialiųjų mokymosi poreikių tenkinimas priimtinas (2 lygis). 2016–2017 m. m. mokykloje ugdomi 20 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, kuriems pagalbą teikia specialioji pedagogė, logopedė bei socialinė pedagogė. Logopedo pagalba reikalinga 66 mokiniams. Logopedo ir specialiojo pedagogo pagalba Grabučių skyriaus mokiniams teikiama vieną kartą per savaitę. Tėvų sutikimai dėl vaikų gebėjimų tyrimo ŠPT kartu su kitais dokumentais yra laikomi pas mokyklos direktorės pavaduotoją, kuri yra Vaiko gerovės komisijos pirmininkė. Vaiko gerovės komisijoje po kiekvieno pusmečio pagalbos mokiniui specialistai kartu su mokytojais aptaria kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio mokymosi sunkumus, pažangą ir pasiekimus, išskylančias ugdymo(-si) problemas. Galima teigti, kad ši veikla priimtina, tačiau vertėtų rengiamas ataskaitas sukonkretinti, mokinių pasiekimus vertinti ir analizuoti pagal išsikeltus pamatuojamus kriterijus. Logopedų pildomose pusmečių ataskaitose atsispindi bendri duomenys: lankančių logopedo pratybas mokinių skaičius, kalbos ir kitų komunikacinių sutrikimų apibūdinimas, sutrikimų visiško ar dalinio pašalinimo skaičius. Švietimo pagalbos specialistai dirba atskiruose kabinetuose, aprūpintuose reikalingomis mokymo priemonėmis, vadovėliais. Skatinamas specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių dalyvavimas projektų, neformaliojo švietimo veiklose, todėl, specialistų teigimu, SUP mokiniai sėkmingai integruojasi bendrojo ugdymo mokyklose. Išorės vertintojai, remdamiesi stebėtų pamokų duomenų analize, konstatavo, kad mokiniai pamokoje konsultuojami, tačiau pasigesta didesnio dėmesio specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių įtraukimui į bendrą mokymąsi klasėje, ugdymo turinio pritaikymo (beveik visada atlikdavo tas pačias užduotis kaip ir visi mokiniai arba jos netikslingos, pvz. nurašyti tekstą). Atsižvelgiant į individualias ŠPT išvadas veiksmingas ir tikslingas spec. poreikių mokinių ugdymas fiksuotas 2-3 kl. lietuvių k., 2b, 3a kl. anglų k., 3a kl. matematikos, 3d lietuvių k., matematikos pamokose. Vertinimo metu taip pat stebėti šeši specialiojo pedagogo ir logopedo užsiėmimai. Dalyje jų (50 proc.) pagalba specialiųjų poreikių mokiniams buvo veiksminga (4a, 4b, 4 c kl. logopedo pratybų, 2 kl., 4a kl. specialiojo pedagogo užsiėmimų).

Socialinė pedagogė fiksuoja gabių mokinių skaičių pagal mokytojų pateiktą informaciją – tokių mokinių nurodyta apie 10–11 proc. Dalykams gabūs mokiniai skatinami dalyvauti olimpiadose, konkursuose. Neformaliojo švietimo pasiūla tenkina ir gabiųjų mokinių poreikius. Dėmesys gabiesiems mokiniams užfiksuotas pavienėse (16 proc.) pamokose. Gabiųjų mokinių mokymosi poreikiai ir paveikus ugdymo procesas buvo organizuotas 1a, 1b, 1c, 2a, 3a, 4c kl. matematikos, 1b, 3d, 4a kl. lietuvių k., 2b kl. anglų k. pamokose.

Pagalba planuojant karjerą gera (3 lygis) ir tai yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Baigę pradinio ugdymo programą mokiniai gali rinktis dvi pagrindinio ugdymo programas vykdančias mokyklas. Direktorius pavaduotojas ugdymui laiku pateikia informaciją mokinių tėvams apie galimybes pasirinkti mokyklas, prašymų priėmimo datas.. Informacija pateikiama TAMO dienyne, mokyklos interneto svetainėje, standuose, mokinių tėvai informuojami susirinkimų metu. Pokalbių metu Mokyklos tarybos ir V GK nariai patvirtino, kad mokiniams ir mokinių tėvams laiku suteikiama reikalinga informacija apie neformaliojo švietimo pasiūlą mokykloje. Tinkamas bendradarbiavimas su ikimokyklinio ugdymo įstaigomis užtikrina sėkmingą pirmokų adaptaciją. Direktorius pavaduotojas ugdymui vyko į ikimokyklinio ugdymo įstaigas, pristatė mokyklą būsimiesiems pirmokams ir jų tėvams. Mokslo metų pabaigoje būsimiems pirmokams suteikta galimybė savaitę laiko lankytis mokykloje, susipažinti su aplinka. Švietimo pagalbos specialistai tuo metu konsultavo bei informavo apie pagalbos mokiniui sistemą mokykloje. Mokyklai inicijavus bendradarbiavimą su pagrindines ugdymo programas vykdančiomis mokyklomis atsirastų galimybė sekti buvusių mokinių mokymosi sėkmę, rasti kylančių ugdymosi ar adaptacijos problemų sprendimus. Tinkamai išnaudojamas bendradarbiavimas ir tėvų pagalba organizuojant profesinį švietimą. Pokalbiuose su mokyklos bendruomenės nariais buvo patvirtinta, kad mokinių tėvai pristatė savo profesijas klasių valandėlių metu, mokiniams organizuotos išvykos į tėvų darbo vietas. Informacijos apie profesijas mokiniams suteikta pamokų metu.

Tėvų pedagoginis švietimas vertinamas gerai (3 lygis). Iš pokalbių su Mokyklos tarybos nariais, mokytojais galima daryti išvadą, kad mokykla taiko įvairius bendravimo ir

bendradarbiavimo su tėvais metodus, padėdama vaikui mokytis. Vyksta glaudus bendradarbiavimas su mokinių tėvais dėl informacijos pateikimo apie vaiko padarytą pažangą, tam pasitarnauja kaupiamųjų darbų aplankas. Ištaisyti mokinių darbai pateikiami tėvams, kurie parašu patvirtina, kad susipažino su darbu. Kartą per mėnesį kaupiamųjų darbų aplankai įvertinami, pažymima vaiko daroma/nedaroma pažanga. Jei iškyla mokymosi problemų, pasitarus su tėvais, kreipiamasi į mokyklos specialistus. Mokyklos vadovų teigimu, į pagalbą mokantis įtraukiami mokinių tėvai (dėl kontrolės ir pagalbos mokantis namuose). Tėvai patvirtino faktą, kad su jais tariamasi dėl namų darbų vaikams uždavimo, jie teigiamai vertino elektroninio dienyno, kuris užtikrina glaudų bendradarbiavimą bei laiku gaunamą informaciją, galimybes. Be tradicinių bendradarbiavimo su tėvais būdų – organizuojamų klasių tėvų susirinkimų, individualių pokalbių su mokytojais, klasių vadovais – mokykla ieško paveikesnių bendradarbiavimo su tėvais formų. Tėvai kviečiami dalyvauti mokyklos renginiuose, prisidėti juos organizuojant. Mokinių tėvai įtraukiami ir į mokyklos aplinkos gražinimą, turtinimą.

Administracija, pagalbos mokiniui specialistai, mokytojai ir klasių vadovai tinkamai planuoja ir vykdo tėvų švietimą: organizuojami tėvų susirinkimai, interneto svetainėje skelbiama naujausia informacija apie mokyklos veiklas, veiklos pokyčius, vykstančius renginius, mokymus tėvams. Kaip jau buvo anksčiau minėta, socialinė pedagogė inicijuoja mokinių tėvų dalyvavimą socialinių įgūdžių stiprinimo programose. Mokyklos veiklos plane numatomos tėvų švietimo temos, bent kartą per metus organizuojamas renginys/diskusija, kurio metu tėvams paskaitą skaito specialistai (pvz., diskusija „Kaip būti geru tėvu/mama?“). Populiarūs, gana gausiai lankomi būsimų pirmokų tėvų susirinkimai, kuriuose jie gauna reikalingos informacijos apie sėkmingą vaiko adaptaciją, pasirengimą pirmai klasei. **Vertintojų komanda padarė išvadą, kad daugumai tėvų pakanka informacijos apie mokyklos specialistų teikiamą pagalbą, vaikų mokymąsi ir elgesį mokykloje, o tėvų pedagoginis švietimas, paremtas bendradarbiavimu, daugeliu aspektų padeda mokiniams mokytis ir tai yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.**

5. MOKYKLOS STRATEGINIS VALDYMAS

Šilutės Žibų pradinės mokyklos strateginis valdymas vertinamas gerai (3 lygis).

Mokyklos strategija tinkama (3 lygis). Veiklos rodikliai „Planavimo procedūros“ ir „Planų kokybė ir dermė“ – neišskirtiniai (2 lygis).

Vizija, misija ir tikslai tinkami, atspindi mokyklos filosofiją. Prioritetinės veiklos kryptys dera su valstybės švietimo politika. Pagrindinis 2016 m. veiklos tikslas – telkti mokyklos bendruomenę mokymosi kokybės gerinimui. Iš pokalbių paaiškėjo, kad priimti bendri strategijos susitarimai svarbūs daugumai bendruomenės narių, nes jie aptaria mokyklos viziją, džiaugiasi, kad stipri šios mokyklos bendruomenė, tvarka, jauki atmosfera. Direktorė teigė, kad mokykla siekia būti demokratiška, ruošti mokinius tolimesniam gyvenimui, išmokyti gyventi kaitos sąlygomis. Vizija, misija iškabintos mokyklos koridoriuje bei skelbiamos interneto svetainėje <http://www.zibai.eu>. Dokumentų analizė parodė, kad dauguma pedagogų siekia atsakingai įgyvendinti mokyklos misiją – vykdyti ketverių metų pradinio ugdymo programą, sudaryti sąlygas atsiskleisti meniniams mokinių gebėjimams. Mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai bendraudami ir bendradarbiaudami su mokiniais ir jų tėvais padeda pasiekti daugumai mokinių geriausių rezultatų.

Planavimo procedūros, planų kokybė ir dermė priimtinos. Dokumentų analizė parodė, kad mokyklos veikla planuojama kalendoriniams metams. Planuojant mokyklos veiklą bendradarbiaujama tik dviem lygmenimis (vadovai ir pedagogai). Pokalbyje dalyvavę Mokyklos tarybos nariai sakė, kad nė vienas tarybos narys (tėvų atstovas) nėra buvęs darbo grupių sudėtyje rengiant strateginį, veiklos ar ugdymo planus. Mokyklos tarybos posėdžiuose apsvairstomi jau parengti dokumentai. Tėvų nuomonės dažniausiai klausė jų vaikus mokantys mokytojai. Su parengtais dokumentais mokyklos bendruomenė gali susipažinti interneto svetainėje <http://www.zibai.eu>.

Mokyklos direktorė teigė, kad tiek strateginio plano, tiek veiklos plano struktūrą nustato steigėjas. Strateginis planas rengiamas 3 metams. 2016 – 2018 metų strateginio plano skirsnyje

„Situacijos analizė“ analizuojami išorinės, vidinės aplinkų veiksniai, žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, planavimo, ryšių, informacinės ir komunikavimo sistemos bei vidaus darbo kontrolė. Strateginiam tikslui „Gerinti švietimo kokybę ir efektyvumą bei sudaryti sąlygas mokytis visą gyvenimą“ pateikiama tikslų, programų ir jų tikslų, uždavinių, uždavinių vertinimo kriterijų, priemonių ir jų išlaidų suvestinė. Metinio veiklos plano struktūrą sudaro tikslas, uždaviniai, kuriems įgyvendinti numatomos priemonės, atsakingi darbuotojai ir vykdytojai, data bei laukiamas rezultatas. Pastebėtina, kad strateginiame yra plane numatyti uždavinių vertinimo kriterijai, tačiau metiniame veiklos plane nėra nurodyta, kaip bus vykdoma veiklos plano įgyvendinimo stebėseną. Direktorės teigimu, Metinio veiklos plano stebėseną vykdoma visus metus: kiekvieną mėnesį rengiamas mėnesio veiklos planas, aptariamose įgyvendintos priemonės rytinių pasitarimų metu ir/ar mokytojų tarybos, metodinės grupės, VGK posėdžiuose. Baigiantis kalendoriniams metams Metinis veiklos planas apibendrinamas „Metų veiklos apibendrinimas“, „Metų veiklos ataskaitoje“, kuri pristatoma Mokyklos tarybai, Šilutės rajono savivaldybės tarybai, Mokyklos mokytojų tarybai. Atlikta dokumentų analizė rodo, kad tiek 2015 m., tiek 2016 m. veiklos planuose tikslas, uždaviniai ir numatytos priemonės iš dalies dera tarpusavyje ir yra nukreipti mokyklos vizijai ir misijai įgyvendinti, t. y. teikti pagrindus tolimesniam mokymuisi, veiksmingai organizuoti ugdymo procesą, mokant gyventi kaitos sąlygomis ir siekiant geriausių mokinių mokymosi rezultatų. Tarp dalies uždavinių ir numatytų priemonių nėra dermės, pvz., uždavinys „Ugdomąją veiklą organizuoti netradicinėse aplinkose“, o priemonė „Mokinių pasiekimų aptarimas klasių centruose“. Taip pat nustatyta, kad dalis numatytų laukiamų rezultatų nepamatuojami, pvz., „Aptarti mokymosi rezultatai. Klaidų analizė“, „Prevencinė veikla“. Taip pat pastebėta, kad 2016 m. tikslui „Telkti mokyklos bendruomenę mokymosi kokybės gerinimui“ numatyti uždaviniai „Aktyvinti tėvų dalyvavimą mokyklos bendruomenės veiklose“, „Ugdomąją veiklą organizuoti netradicinėse aplinkose“ ir priemonės „Tėvų kalėdiniai skaitiniai“, „Abėcėlės šventė“, „Kūrybinių darbų paroda Žemės dieni“, „Popietė „Nykštukų mokyklėlės“ dirbtuvėlėse“ labiau orientuoti į renginius ir šventes, o ne į konkrečių veiklas mokymosi kokybei gerinti. Iš mokyklos pateiktų dokumentų analizės ir pokalbių su Metodinės grupės nariais galima teigti, kad mokyklos planų ir mokytojų rengiamų planų dermė yra neblogo, juose daromos korekcijos atsižvelgiant į mokinių pasiekimų kokybę.

Dauguma pedagogų ir mokyklos vadovai yra gerai susipažinę su mokyklos strateginiu planu bei metiniu veiklos planu ir jaučiasi atsakingi už jų įgyvendinimą. Iš mokyklos veiklos dokumentų ir pokalbių su bendruomenės nariais galima teigti, kad minėti dokumentai yra aptariamai Mokyklos tarybos, Mokytojų tarybos, Metodinės grupės posėdžiuose. Dauguma mokyklos darbo grupių ir komisijų paveikiai bendradarbiauja siekiant įgyvendinti mokyklos strateginį tikslą ir uždavinius, kurie daro tinkamą įtaką mokyklos pažangai.

Mokyklos įsivertinimas patenkinamas (2 lygis). Įsivertinimas mokykloje vyksta ir vykdomas penkiais etapais (pasirengimas įsivertinti, platusis ir giluminis įsivertinimas, atsiskaitymas ir informavimas). Įsivertinimo ciklas yra kalendoriniai metai. Iš pokalbio su veiklos kokybės įsivertinimo grupės nariais paaiškėjo, kad I etapas – pasirengimo, kuris tęsiasi nuo sausio iki birželio mėn., užtrunka ilgokai todėl, kad reikia nagrinėti dokumentus. Taikomas tik anketavimas, nes grupės narių nuomone, tai patogu. Iš pradžių iliustracijas bandė kurti, bet vėliau susitarė, kad iliustracijų nekurs, o 1, 2, 3 ar 4 lygis nustatoma pagal nuojautą. Mokykla naudoja IQES online Lietuva mokinių tėvų anketavimui. Plačiau šios sistemos galimybės nepanaudojamos nei atliekant veiklos įsivertinimą, nei ugdymo procese. Išanalizavus mokyklos įsivertinimo dokumentus galima teigti, kad atlikus giluminį įsivertinimą dalies išvadų vertinimas neadekvatus, pvz., rodikliui „Valdymo demokratiškumas“ rašoma išvada „Valdymo demokratiškumas mūsų mokykloje 70–90 proc.“ arba neatitinka rodiklio ar nagrinėjamos temos, pvz.: tema 2.4. „Mokymosi kokybė“, o išvadose rašoma, kad „mokiniai patenkinti užduodamais namų darbais“. Iš dokumentų matyti, kad gauti rezultatai aptariamai Mokytojų taryboje. Dauguma Mokyklos tarybos narių teigė, kad kasmet yra pristatoma įsivertinimo ir pažangos anketa, o kitų dokumentų dėl veiklos kokybės įsivertinimo taryba nesvarsto. **Išorės vertintojų komanda rekomenduoja tobulinti mokyklos veiklos įsivertinimo procesą. Tikėtina, kad iliustracijų kūrimas padėtų mokyklai susitarti dėl**

kokybės požymių ir lygių, tikslingai parinkti vertinimo instrumentus (objektus, šaltinius, metodus), formuluoti veiklos tobulinimo rekomendacijas.

2016 m. veiklos kokybės įsivertinimo grupės veiklos plane rašoma, kad mokyklos įsivertinimo tikslas – analizuoti mokyklos veiklos kokybę bei gautus rezultatus panaudoti planuojant tolesnės veiklos tobulinimą. Rengiant tiek strateginį, tiek metinį veiklos planą naudoti tik plačiojo įsivertinimo rezultatai. Iš dokumentų ir pokalbių su vadovėmis bei veiklos įsivertinimo koordinavimo grupės nariais galima teigti, kad 2015 m. atlikto giluminio įsivertinimo rezultatų mokykla nepanaudojo rengdama 2016 m. veiklos planą, nes giluminis įsivertinimas atliktas tik gruodžio mėnesį, o veiklos planas rengiamas kalendoriniams metams. Mokyklos bendruomenėje labiau aptariama Pažangos anketa, bet ne mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas. Pateiktas giluminio įsivertinimo rekomendacijas mokytojai stengiasi panaudoti pamokose ir kitose veiklose, pvz.: „*pamokų metu taikyti mokymo formas, kurios ugdytų mokinio pasitikėjimą savo jėgomis*“, „*Skatinti mokinių atidumą ir pareigingumą*“ ir kt.

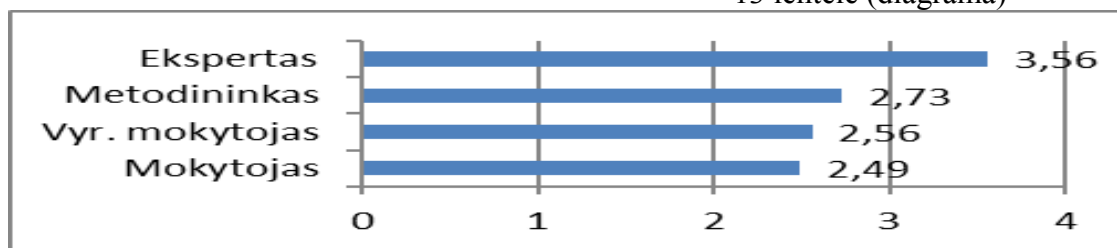
Vadovavimo stilius paveikus (3 lygis). Mokyklos direktorė yra įgijusi antrą vadybinę kategoriją, o direktoriaus pavaduotoja ugdymui – trečią. Mokykloje parengtas ir direktoriaus įsakymu patvirtintas Mokytojų metodinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas. Dalyvavimas mokyklos metodinėje veikloje skatina daugumą mokytojų siekti ugdymo kokybės, tobulintis patiems, aptarti ir skleisti gerą patirtį. Iš pokalbių su mokyklos bendruomenės nariais paaiškėjo, kad dažniausiai vyrauja kolegialus sprendimų priėmimas, siekiama telkti bendruomenę bendram tikslui siekti bei uždaviniams įgyvendinti, nuolatiniame ugdymo proceso tobulinimui. Iš dokumentų analizės matyti, kad mokykloje veikiančių darbo grupių, komisijų ataskaitos teikiamos svarstyti Mokytojų tarybai du kartus per mokslo metus. Direktorė teigė, kad į mokyklos valdymą ir veiklą stengiasi įtraukti ne tik savivaldos institucijas (Mokyklos, Mokytojų tarybas), bet priimant sprendimus yra įsiklausoma ir į tėvų bei į mokinių savivaldos klubo „Žibukai“ nuomones. Klubas „Žibukai“ pakankamai aktyviai dalyvauja mokyklos gyvenime: rengia akcijas, popietes, šventes.

Iš dokumentų analizės matyti, kad pasidalytoji lyderystė mokykloje dažniausiai atsiskleidžia mokyklos vadovų dėmesingumu daugumai darbuotojų, valdymo demokratiškumu. Direktorė teigė, kad lyderystė mokykloje puoselėjama, sudarytos galimybės augti ir reikštis lyderiams, palaikomos ir skatinamos visų darbuotojų idėjos ir iniciatyvos. Taip pat direktorė džiaugėsi naujais ir jaunais darbuotojais, atėjusiais dirbti į mokyklą. Metodinės grupės nariai lyderiais mokykloje įvardijo direktorę, anglų k. mokytoją, socialinę pedagogę ir 1a klasės mokytoją. Dauguma Mokyklos tarybos narių lyderiais mokykloje laiko 2a, 2d klasių mokytojas, direktorę, kuri nebijo iššūkių.

Personalo valdymas vertinamas gerai (3 lygis), veiklos rodiklis „Personalo darbo organizavimas“ – kryptingas (4 lygis) ir tai – vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Mokyklos personalo komplektavimas tinkamas. Dirba 27 pedagogai, iš kurių 1 ekspertas, 16 mokytojų metodininkų, 6 vyresnieji mokytojai. Iš pokalbio su direktore paaiškėjo, kad trūksta psichologo, taip pat laikinai nėra mokytojo padėjėjo, nes vietoj šio etato įsteigtas priešmokyklinio ugdymo pedagogo etatas Grabupių skyriuje. Visi mokykloje dirbantys mokytojai yra dalyko specialistai. Bibliotekoje–skaitykloje dirba bibliotekos vedėjas. Aptarnaujančio personalo išsilavinimas ir kvalifikacija tenkina mokyklos poreikius. Mokykloje tinkama naujų darbuotojų paieškos sistema. Iš stebėtų pamokų protokolų ir mokytojų įgytų kvalifikacinių kategorijų analizuojant bendrą pamokų įvertinimą palyginimas pateikiamas 13 lentelėje (diagramoje).

13 lentelė (diagrama)

Iš diagramos matyti, kad geriausiai išorinio vertinimo metu įvertintas mokytojas ekspertas (3,56), mokytojų metodininkų įvertinimai – (2,73), vyresnių mokytojų – (2,56), mokytojų – (2,49). Parengta ir mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinta direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo ugdymui, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo tvarka, kurios tikslas – sudaryti sąlygas ir skatinti pedagogus įgyti ir plėtoti savo kompetencijas siekiant užtikrinti aukštą švietimo kokybę. Per pastaruosius 3 mokslo metus mokyklos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo prioritetai buvo uždavinių formulavimas šiuolaikinėje pamokoje, vertinimo ir įsivertinimo galimybės pradinėse klasėse, grįžtamojo ryšio svarba mokant mokytis, dalykų integracija, tačiau ugdymo procese jie įgyvendinami vidutiniškai. Pokalbiuose dauguma Metodinės grupės narių sakė, kad mokykloje metodinė veikla orientuota į praktiką, mokytojai dalinasi gerąja patirtimi, padeda vieni kitiems, gerbia naujus specialistus. Mokyklos darbo tvarkos taisyklėse aprašytas darbuotojų skatinimas. Iš pokalbių su bendruomenės nariais ir dokumentų matyti, kad dažniausiai vyrauja tinkamas ir teisingas požiūris į atliekamą darbą, o dauguma darbuotojų skatinami geru žodžiu, padėkomis.

Personalo darbo organizavimas kryptingas. Mokykloje gerai organizuojamas komandų darbas strategijai įgyvendinti. Mokyklos interneto puslapyje <http://www.zibai.eu> paskelbta komisijų, darbo grupių sudėtis: Vaiko gerovės komisija, Pirkimų komisija, Turto pripažinimo netinkamo naudoti (nurašymo) komisija, Materialinių vertybių nurašymo komisija, mokyklos kokybės veiklos įsivertinimo darbo grupė. Dauguma Metodinės grupės narių sakė, kad jie į darbo grupes buriasi savanoriškai, pagal interesus. Direktorė teigė, kad mokykloje stiprus komandų darbas užduotims atlikti – dažniausiai patys mokytojai savanoriškai pasisiūlo į grupes, patys išsirenka ir grupių vadovus. Mokyklos darbuotojų teisės, kvalifikaciniai reikalavimai, pareigos, funkcijos ir atsakomybė, pavaldumas ir atskaitingumas yra tinkamai apibrėžti darbuotojų pareigybių aprašuose.

Materialinių išteklių valdymas geras (3 lygis), išskyrus veiklos rodiklį „Patalpų naudojimas“, kuris vertinamas puikiai (4 lygis).

Mokyklos finansus tvarko rajono centralizuota buhalterija. Vadovės gerai supranta mokyklos valdymo finansinį mechanizmą. Pagal Mokinio krepšelio skaičiavimo metodiką mokyklai lėšų nepakanka, pridėdama iš perskirstomos rajono krepšelio dalies. Iš dokumentų analizės ir pokalbių su bendruomenės nariais matyti, kad mokykla lėšas planuoja tinkamai. Biudžetinių ir nebiudžetinių lėšų tvarkymas (kaupimas, skirstymas ir naudojimas) yra viešas, aptartas Mokyklos taryboje. Kitus finansavimo šaltinius mokykla pritraukė kasmet dalyvaudama savivaldybės siūlomuose projektuose (socializacijos projektai mokinių vasaros poilsiu organizuoti, meninės raiškos projektai). 2014 m. dalyvaudama projektuose mokykla pritraukė 11421,46 Eur., 2015 m. – 1588,01 Eur. Taip pat mokykla gauna papildomų lėšų už patalpų nuomą: 2015 m. – 1842,57 Eur., 2016 m. – 830,00 Eur. 2015 m. mokykla gavo iš 2 proc. GPM 1724,36 Eur. bei iš rėmėjų lėšų 350 Eur. Šių lėšų panaudojimas taip pat aptartas Mokyklos taryboje.

Materialiniai ištekliai iš esmės atitinka mokyklų aprūpinimo standartus. Aštuoniuose kabinetuose ir aktų salėje yra kompiuteriai, projektoriai bei ekranai. Kituose kabinetuose įranga ne visiškai sukomplektuota (tik kompiuteriai ir interneto ryšys), tačiau mokytojai gali naudotis nešiojamais projektoriais bei kompiuteriais. Švietimo pagalbos mokiniui specialistų kabinetai aprūpinti visa darbui reikalinga įranga. Grabupių skyriuje yra kompiuteris, interneto ryšys, projektorius, ekranas. Mokyklos skaitykloje įrengtos dvi kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga. Bibliotekos fondas (9566 egz.) komplektuojami atsižvelgiant į ugdymo poreikius bei mokytojų pageidavimus (grožinė literatūra, periodiniai leidiniai bei informacijos laikmenos: garsiniai – regimieji CD – 23 vnt. bei DVD – 24 vnt.). Grožinė literatūra mokyklos bibliotekoje papildoma vykdant akcijas „Dovanoju knygą bibliotekai“, „Knygų Kalėdos“. Naujiems vadovėliams įsigyti skiriamų Mokinio krepšelio lėšų nepakanka, todėl kiekvienais mokslo metais, atsižvelgiant į turimas lėšas, įsigyjama po keliolika naujai išleistų vadovėlių. Senesnių metų leidimo vadovėlių 1–4 kl. mokiniams užtenka.

Vizito metu stebint pamokas vertintas patalpų tinkamumas mokytis, jaukumas, estetiškumas, pritaikymas ir naudojimas ugdymo procesui. Apibendrinti duomenys stebėtose pamokose pateikti 14 lentelėje.

Mokymosi aplinkos vertinimas (N=62)

14 lentelė

Vertinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Pamokų skaičius	12 pamokų	26 pamokos	24 pamokos	-
Procentai	19,4 proc.	41,9 proc.	38,7 proc.	-

Iš pateiktų duomenų galima daryti išvadą, kad daugumoje (61,3 proc.) stebėtų pamokų užfiksuotas geras ar labai geras įvairių mokomųjų priemonių (IKT, vadovėlių, dalomosios medžiagos, sporto inventoriaus) panaudojimas. Tai pastebėta anglų k. 3a kl., integruotoje anglų k., matematikos, pasaulio pažinimo 4b kl., etikos 2a kl., kūno kultūros 1c, 3b kl., matematikos 2b kl., muzikos 1c, 3d kl., dailės ir technologijų 2d, 3a kl., lietuvių k. 2 –3, 2a, 3d, 4c kl., tikybos 3b –3c kl. pamokose. 30,6 proc. stebėtų pamokų buvo užfiksuotas veiksmingas informacinių komunikacinių technologijų naudojimas.

Patalpų naudojimas puikus. Ugdymo procesas ir neformalusis švietimas bei renginiai vyksta estetiškoje, jaukioje ir tvarkingoje mokyklos aplinkoje. Ugdymui (-si) naudojamos patalpos šviesios, erdvios, atitinka higienos normas. Mokykla turi labai gerą materialinę bazę. Žibų mokyklos pastatas renovuotas 2010 m. Pastatas yra keturių aukštų, iš kurių pirmame ir antrame įsikūrusi pradinė mokykla. Mokyklos išorės aplinka stebima 8 vaizdo kamerų. Mokykloje 14 pradinių klasių kabinetų, anglų k., tikybos, du muzikos, švietimo pagalbos mokiniui specialistų kabinetai, biblioteka–skaitykla, aktų salė bei sporto salė atskirame pastate (200 metrų nuo mokyklos pastato), kuria naudojasi pagal panaudos sutartį kartu su Šilutės Vydūno gimnazija. Mokyklos bibliotekoje–skaitykloje mokytojai veda pamokas, mokiniai naudojami kompiuteriais. Grabupių skyrius įsikūręs Grabupių kaime, buvusio lopšelio–darželio patalpose. Pastatas renovuotas 2004 m. ir pritaikytas mokinių ugdymui. Mokykloje yra 2 pradinių klasių kabinetai (1–4ir 2–3 jungtiniai klasių komplektai), vienas kabinetas skirtas ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymui. Erdviausia mokyklos patalpa skirta kūno kultūros pamokoms vesti bei kitai veiklai organizuoti. Pastato patalpose įsikūręs Šilutės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos Grabupių filialas. **Išanalizavę surinktą informaciją, vertintojai padarė išvadą, kad patalpų naudojimas ir aplinkos jaukumas yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.**

III. MOKYKLOS ĮSIVERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Įstaigos veiklos įsivertinimas (toliau – įsivertinimas) Šilutės Žibų pradinėje mokykloje iki 2016 m. buvo atliekamas vadovaujantis Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis, šiais metais – Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika. Bendruomenės nariai supažindinti su naująja metodika, atliktas platusis auditas ir pasirinkta tema „Vertinimas ugdant“.

Įsivertinimą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Mokyklos veiklos įsivertinimo koordinavimo grupės sudėtis jau aštuoneri metai nekinta. Bendro susitarimo dėl kokybės lygmens nėra, nes nekuriamos iliustracijos. Atliekant platųjį ir giluminį įsivertinimą taikomas tik anketavimas ir IQES online Lietuva instrumentai. Baigus įsivertinimą atsiskaitoma mokytojų bendruomenei. Veiklos tobulinimo rekomendacijos ir išvados dažniausiai formuluojamos iš kiekvieno pateikto klausimo arba jos yra abstrakčios. Dalis tobulinimo rekomendacijų, išvadų (plačiojo audito) yra panaudojamos mokyklos veiklos tobulinimui, tačiau neanalizuojamas ir nevertinamas rezultatų panaudojimo veiksmingumas.

Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupė supažindino pedagogus su kolegialiu grįžtamuoju ryšiu, tačiau jis nėra naudojamas kaip galimybė mokymuisi, ir netaikomas ugdymo procese.

NMVA pateikti 2013–2015 m. mokyklos įsivertinimo rezultatai iš dalies sutampa su vertinimo metu (mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupės dokumentai) pateiktais įsivertinimo veiklos rezultatais. Įsivertinimo ir pažangos anketos rezultatai viešai neskelbiami.

Šie faktai leidžia teigti, kad įstaigos veiklos įsivertinimas iš dalies veiksmingas ir jis suprantamas kaip tyrimas, bet ne vertinimas, todėl gauti įsivertinimo rezultatai neleidžia pamatyti ir analizuoti mokyklos pažangos (poveikio mokiniui, mokytojui, vadovams), numatyti ir planuoti pažangos strategiją. Mokyklai reikėtų konsultacijų trimis aspektais:

- kaip kurti iliustracijas, kurios padėtų objektyviai įvertinti veiklos kokybę pagal vertinimo lygių skalę;
- kokius parinkti duomenų rinkimo instrumentus sukurtoms iliustracijoms pamatuoti, kad jie pagrįstų veiklos rodiklio lygio požymių aprašymą;
- kaip gautas išvadas naudoti sudarant veiklos planus (strateginį, metinį, UP) ir jas sieti su mokytojų veiklos vertinimu.

Mokyklų išorinio vertinimo
skyriaus metodininkė

Jurgita Verikienė

Mokyklos KONTEKSTINIŲ duomenų suvestinė
(pateikiama su išorinio vertinimo ataskaita kaip priedas)

Bendra informacija apie mokinius, mokytojus, vadovus

Mokinių ir klasių komplektų skaičius skirtingais mokslo metais (mokyklos duomenimis)	Mokslo metai	Komplektų skaičius	Mokinių skaičius
	2014–2015	13+2*	290+23*+15**PUG
	2015–2016	14+2*	303+26*+9**PUG
	2016–2017 (vizito metu)	14+2*	291+31*

* Grabupių skyrius, jungtinės klasės

** PUG – priešmokyklinio ugdymo grupė

Mokinių, paliktų kartoti kursą, skaičius	2014–2015 m. m.	2015–2016 m. m.	2016–2017 m. m.
	0	0	Vertinimas 2016 m. spalio mėn., todėl duomenų nėra

Mokytojų skaičius	Mokslo metai	Skaičius
	2014–2015	28
	2015–2016	29
	2016–2017 (vizito metu)	29

Vadovai (nurodyti pareigybės)	Vadybinės kategorijos (mokyklos vertinimo metu)
Elena Šarkienė, direktorė	antra vadybinė kategorija
Ramunė Vaidilienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui	trečia vadybinė kategorija

Socialinio, ekonominio konteksto duomenys

Mokinių šeimoms*	2015–2016 m. m.	2016–2017 m. m.
Socialiai remtinos šeimos	70+21**	38+19**
Probleminės šeimos	9+1**	7+4**
Disfunkcinės (asocialios) šeimos	1**	1**
Pilnos šeimos	250+30**	247+9**
Nepilnos šeimos	46+5**	39+26**

* Jei mokykla tokių duomenų nerenka, neanalizuoja ir jų negalite jų pateikti, prašome tai pažymėti.

** Grabupių skyrius

Mokinių pavėžėjimo poreikis	Iki 3 km		Virš 3 km	
	Pagal ŠVIS duomenis	Mokyklos patikslintais duomenimis	Pagal ŠVIS duomenis	Mokyklos patikslintais duomenimis
Veža mokinių tėvai	Nėra duomenų	-	30	-
Veža mokykla		-		-
Atvyksta kitu būdu		-		30

Mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą	Mokslo metai	Mokinių skaičius	Procentas nuo bendro (m. m.) mokinių skaičiaus
	2014–2015	71 proc. + 30* proc.	24,6 proc. + 83,3* proc.
	2015–2016	70 proc. + 21* proc.	23,25 proc. + 60* proc.
	2016–2017	38 proc. + 19* proc.	13,05 proc. + 50* proc.

*Grabupių skyrius

Kita informacija

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius (iš viso)	2014–2015 m. m.	2015–2016 m. m.	2016–2017 m. m.
	20 + 97*	16 + 84*	19 + 66*

*Kalbos ir komunikacijos sutrikimai

Neformalusis švietimas*	Mokykloje	Už mokyklos ribų
Lankančių mokinių skaičius:	219 (2 ir daugiau būrelių 74 mok.) Grabupių sk. 29 (du ir daugiau būrelių 17 mok.)	110 mokinių -

* Prašytume pastaboje pažymėti vaikų, lankančių mokykloje vieną ir kelis būrelius skaičių (pvz., 25 vaikai lanko 1 būrelį, 9 – kelis būrelius). Jei mokykla tokių duomenų nerenka, neanalizuoja ir jūs negalite jų pateikti, prašome pažymėti ir tai.

Pastarieji dveji mokslo metai	Vidutiniškai 1 mokiny per mokslo metus praleido iš viso pamokų					Vidutiniškai 1 mokiny per mokslo metus praleido pamokų dėl nepateisinamų priežasčių				
	Viduti- niškai	1-4 kl.	5-8 kl.	9-10 kl.	11- 12 kl.	Viduti- niškai	1-4 kl.	5-8 kl.	9-10 kl.	11-12 kl.
2014–2015	25,2 + 32,6*	25,2 + 32,6*	-	-	-	0,017+ 0,39*	0,017+ 0,39*	-	-	-
2015–2016	29,4 + 40,8*	29,4 +40,8*	-	-	-	0,053	-	-	-	-
2016–2017	Vertinimas vyko spalio mėn., todėl duomenų nėra									

*Grabupių skyrius

Mokslo metai	Rajono (miesto) renginiuose		Šalies renginiuose		Tarptautiniuose renginiuose	
	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius
2014–2015	16	16	34	34	-	-
2015–2016	52	52	11	11	-	-
2016–2017	39	39	61	61	-	-

Projektai Skaičius/ pavadinimas (-ai)	Socialiniai	Mokomieji	Bendruomenės	Tarptautiniai
Vertimų ir iliustracijų projektas „Tavo žvilgsnis“				
„Kalbų Kengūra“				
„Gamtos kengūra“				
„Kultūros paveldo pažinimo				

integravimas į ugdymo programą“		8		
„Skaitome ir kuriame smulkiąją tautosaką“				
Mokinių meninės raiška				
„Šokim trypkim – žuvelės baidykim“				
„Visa Lietuva skaito vaikams“				
eTwinning projektas „Letters of Kindness“				4
Oksfordo Universiteto projektas „The Teaching Changes Lives“				
iEARN (International Education and Resource Network)				
Baltic sea (Aplinkosauginis Baltijos jūros projektas. Pavasario stebėjimai.)				
„Aš mažasis šilutiškis“			6	
„Kam to reikia?!“				
„Mus sujungė muzika“				
„Lyderių laikas“				
„Mes rūšiuojam“				
„Gera mokykla 2015“				
Vaikų vasaros poilsio programos	4			
„Antras žingsnis“				
„Obuolio draugai“				
„Zipio draugai“				

* Socialiniai projektai – socialinius emocinius įgūdžius formuojančios programos ir projektai, nukreipti į santykius ir mikroklimatą (pvz.. „OLWEUS“, „Antras žingsnis“ ir t.t.);

* Mokomieji projektai – dalykiniai ir informaciniai projektai (pvz. karjeros ugdymui, psichikos sveikatai, žalingiems įpročiams ir t.t.);

* Bendruomenės – projektai, kurie vyksta už mokyklos ribų su kitomis organizacijomis (pvz. su senelių ar vaikų globos namais ir t.t.);

* Tarptautiniai projektai – visi projektai, kuriuose tiesiogiai dalyvauja kitos šalys (pvz. įvairūs mokinių mainai, stažuotės ir t.t.).